

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

จังหวัดลำพูนเดิมชื่อเมืองหริภุญชัยเป็นเมืองโบราณมีอายุประมาณ ๑,๓๔๗ ปี ตามพงศาวดารโยนกเล่าสืบต่อกันถึงการสร้างเมืองหริภุญชัยโดยฤๅษีวาสุเทพเป็นผู้เกณฑ์พวกเม็งคบุตร หรือชนเชื้อชาติมอญมาสร้างเมืองนี้ขึ้นในพื้นที่ระหว่างแม่น้ำสองสาย คือ แม่น้ำกวาง และแม่น้ำปิง เมื่อมาสร้างเสร็จได้ส่งทูตไปเชิญราชธิดาक्षัตริย์เมืองละโว้พระนาม “จามเทวี” มาเป็นปฐมกษัตริย์ปกครองเมืองหริภุญชัย สืบราชวงศ์กษัตริย์ต่อมาหลายพระองค์ จนกระทั่งถึงสมัยพระยาธิบยาจึงได้เสียการปกครองให้แก่พ่อขุนเม็งรายมหาราช ผู้รวบรวมแคว้นแคว้นทางเหนือเข้าเป็นอาณาจักรล้านนา เมืองลำพูนถึงแม้ว่าจะตกอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรล้านนา แต่ก็ได้เป็นผู้ถ่ายทอดมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมให้แก่ผู้ที่เข้ามาปกครอง ดังปรากฏหลักฐานทั่วไปในเวียงกุมกามเชียงใหม่ และเชียงราย เมืองลำพูนจึงยังคงความสำคัญในทางศิลปะและวัฒนธรรมของอาณาจักรล้านนา จนกระทั่งสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เมืองลำพูนจึงได้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทย มีผู้ครองนครสืบต่อกันมาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ต่อมาภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ เมื่อเจ้าผู้ครองนครองค์สุดท้าย คือ พลตรีเจ้าจักรคำขจรศักดิ์ ถึงแก่พิราลัย เมืองลำพูนจึงเปลี่ยนเป็นจังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปกครองสืบมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

จังหวัดลำพูนตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ (สายเอเชีย) เป็นระยะทาง ๖๘๙ กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินสายพหลโยธิน เป็นระยะทาง ๗๒๔ กิโลเมตร และตามทางรถไฟ ๗๒๙ กิโลเมตร ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๘ องศาเหนือและเส้นแวงที่ ๙๙ องศาตะวันออก อยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนที่เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางความเจริญของภาคเหนือ และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงหรือพื้นที่สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ

เป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็กที่สุดของภาคเหนือ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๔,๕๐๕.๘๘๒ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๒,๘๑๖,๑๗๖.๒๕ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๔.๘๕ ของพื้นที่ภาคเหนือตอนบน บริเวณที่กว้างที่สุดประมาณ ๔๓ กิโลเมตร และยาวจากเหนือจดใต้ ๑๓๖ กิโลเมตร

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อ.สารภี อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

ทิศใต้ ติดต่อกับ อ.เถิน จ.ลำปาง และ อ.สามเงา จ.ตาก

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อ.ห้างฉัตร อ.สบปราบ อ.เสริมงาม จ.ลำปาง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อ.ฮอด อ.จอมทอง อ.หางดง อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่

จังหวัดลำพูนมีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบหุบเขา และพื้นที่ภูเขาที่ราบอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของที่ราบเชียงใหม่-ลำพูน หรือที่ราบลุ่มแม่น้ำปิง กวาง ลี และแม่ทา เป็นที่ตั้งของอำเภอเมืองลำพูน อำเภอป่าซาง และตอนเหนือของอำเภอบ้านโฮ่ง มีความสูงเฉลี่ย ๒๐๐-๔๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ตัวเมืองลำพูนมีระดับความสูง ๒๙๐.๒๙ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง พื้นที่ค่อยลาดสูงขึ้นไปตอนกลางทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ และตะวันตกเฉียงใต้ ตั้งแต่อำเภอมะทอนใต้ อำเภอบ้านโฮ่ง อำเภอทุ่งหัวช้าง และอำเภอลี้ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงและภูเขาสูง มีระดับความสูงระหว่าง ๔๐๐-๘๐๐ เมตรขึ้นไป ระดับความสูงจะลดลงเมื่อเข้าเขตที่ราบในอำเภอลี้ที่ระดับความสูงประมาณ ๔๐๐-๘๐๐ เมตร แล้วค่อย ๆ ยกตัวสูงขึ้นมาทางทิศใต้ ซึ่งเป็นเขตชายแดนติดต่อกับจังหวัดลำปาง และจังหวัดตากที่ระดับความสูง ๖๐๐ - ๑,๐๐๐ เมตร

กรมพัฒนาที่ดินได้แบ่งลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดลำพูน ออกเป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑) พื้นที่ราบเรียบและค่อนข้างราบเรียบ (FLAT TO NEARLY FLATLAND) มีพื้นที่ประมาณร้อยละ ๑๒ ของพื้นที่ทั้งหมด มีลักษณะพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดเอียงส่วนใหญ่อยู่ระหว่างร้อยละ ๐-๒ เป็นบริเวณกว้างทางตอนเหนือของจังหวัดลำพูน ทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำปิงและบริเวณสองฟากฝั่งแม่น้ำกวางตั้งแต่ทางตอนใต้ของบ้านสบทา ตำบลปากป่อง อำเภอป่าซาง บางแห่งพบที่ราบแคบ ๆ ระหว่างเขา ซึ่งเกิดตามสองฟากของลำน้ำสายต่าง ๆ เช่น แม่น้ำลี้ และแม่น้ำแม่ทา เป็นต้น แต่มีพื้นที่ไม่มากนัก โดยปกติแล้วน้ำจากแม่น้ำไม่ค่อยท่วมถึง ส่วนบริเวณที่ราบเรียบเกิดอยู่ต่ำสุดใกล้กับลำน้ำในปัจจุบัน โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณใกล้กับแม่น้ำปิง และช่วงระหว่างแม่น้ำปิงกับแม่น้ำกวาง ในฤดูน้ำหลากจะถูกน้ำท่วมเป็นประจำทุกปี ส่วนตามริมฝั่งแม่น้ำปิงนั้น ขณะที่น้ำท่วมตะกอนขนาดใหญ่ก็จะตกจมอยู่ริมฝั่งน้ำ ทำให้มีลักษณะเป็นคันดินธรรมชาติแคบ ๆ ขนานไปกับลำน้ำมีพื้นที่สูงกว่าที่ราบต่ำห่างฝั่งออกไปเล็กน้อย ซึ่งใช้เป็นที่ตั้งบ้านเรือนของราษฎรที่อาศัยอยู่ตามริมฝั่งแม่น้ำปิง

๒) พื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดและลูกคลื่นลอนชัน (UNDULATING AND ROLLING TERRACE) มีพื้นที่ประมาณร้อยละ ๒๔ ของพื้นที่ทั้งหมด มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ ๓๕๐-๖๐๐ เมตร มีสภาพพื้นที่เป็นที่ลอนคลื่นสูง ๆ ต่ำ ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางธรณีหรือภูมิอากาศ ทำให้ทางน้ำไหลกัดเซาะลึกกลงไปในแนวดิ่ง ทั้งบริเวณที่เป็นดินตะกอน บริเวณเหล่านี้ในปัจจุบันจะมีลำห้วยและทางน้ำไหลผ่านกัดเซาะอยู่โดยทั่วไป

๓) บริเวณเนินเขาและภูเขาสูงสลับซับซ้อน (HILLS AND MOUNTAINS) เป็นลักษณะภูมิประเทศซึ่งประกอบเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดลำพูน มีพื้นที่ประมาณร้อยละ ๖๔ ของพื้นที่ทั้งหมด สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นเนินเขาและภูเขาสูงสลับซับซ้อนต่อเนื่องกันไปจากทิศตะวันออกซึ่งติดต่อกับเขตจังหวัดลำปาง เป็นแนวลงมาถึงทางทิศใต้ของอำเภอลี้ ติดต่อกับจังหวัดตากแล้วเลาะลำน้ำแม่ปิงขึ้นไปทางทิศเหนือจนจดเขตจังหวัดเชียงใหม่ ทางทิศตะวันตกส่วนใหญ่ของพื้นที่ที่มีความลาดเอียงมากกว่าร้อยละ ๑๖ ขึ้นไป มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ๖๐๐-๑,๐๐๐ เมตร บริเวณเนินเขาและภูเขาสูงสลับซับซ้อนของจังหวัดลำพูนนี้มีลำห้วยและทางน้ำเล็ก ๆ อยู่มากมายแต่ส่วนใหญ่มีน้ำไหลเฉพาะฤดูฝนเท่านั้น

ลักษณะดินในจังหวัดลำพูน โดยมากเป็นดินภูเขาเนื่องจากภูมิประเทศเป็นภูเขา ภายในหุบเขาที่มีราบเล็ก ๆ ประกอบไปด้วยที่ราบลุ่มแม่น้ำ และที่ราบขั้นบันไดระดับต่าง ๆ ที่ราบเหล่านี้เกิดขึ้นจากการทับถมของตะกอนที่แม่น้ำพามาในที่ราบลุ่ม มักเป็นดินเหนียว ส่วนที่ราบขั้นบันไดมักเป็นดินร่วนหรือดินทราย ซึ่งดินในจังหวัดลำพูน สามารถแบ่งได้เป็น ๔ กลุ่ม คือ

๑. กลุ่มดินนา ครอบคลุมพื้นที่ ๒๕% ของจังหวัด
๒. กลุ่มดินต้น ครอบคลุมพื้นที่ ๒๕% ของจังหวัดลำพูน
๓. กลุ่มดินไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๓๐% ของจังหวัด
๔. กลุ่มดินภูเขา ครอบคลุมพื้นที่ ๓๕% ของจังหวัด

(ที่มา : สถาบันพัฒนาที่ดินจังหวัดลำพูน)

๑.๑.๒ การใช้ที่ดินของจังหวัดลำพูน

จังหวัดลำพูนมีเนื้อที่ทั้งหมด จำนวน ๒,๘๑๖,๑๗๘ ไร่ แบ่งเป็นเนื้อที่ป่า จำนวน ๑,๕๙๒,๖๗๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕๕ เป็นเนื้อที่การใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำนวน ๖๙๒,๑๘๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๕๗ และเป็นเนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร จำนวน ๕๒๐,๔๖๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๘๗

จังหวัด	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่ป่าไม้ (ไร่)	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร (ไร่)	เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร (ไร่)
ลำพูน	๒,๘๑๖,๑๗๘	๑,๕๙๒,๖๗๒	๖๙๒,๑๘๓	๔๒๐,๔๖๗

ที่มา : สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปี ๒๕๖๑ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๑.๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ตามตำแหน่งที่ตั้งอยู่ในเขตร้อนที่ค่อนข้างไปทางเขตอากาศอบอุ่น ในฤดูหนาวจึงมีอากาศเย็นค่อนข้างหนาว แต่เนื่องจากอยู่ลึกเข้าไปในแผ่นดินห่างไกลจากทะเลจึงมีฤดูแล้งที่ยาวนานและอากาศจะร้อนถึงร้อนจัด ในฤดูร้อนมีสภาพภูมิอากาศแตกต่างกันอย่างเด่นชัด ๓ ช่วงฤดู คือ ช่วงเดือนมีนาคมกับเมษายนมีอากาศร้อน ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมจะมีฝนตกชุกเป็นฤดูฝน และช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์มีอากาศหนาวเย็นเป็นฤดูหนาว ในฤดูหนาวและฤดูร้อนจะเป็นช่วงฤดูแล้งที่มีระยะเวลาติดต่อกันประมาณ ๖ เดือน ในช่วงฤดูฝนอีก ๖ เดือน ทำให้อากาศจะไม่ร้อนเท่ากับในฤดูร้อนและไม่หนาวเย็นเท่าฤดูหนาว คือ มีอุณหภูมิปานกลางอยู่ระหว่างสองฤดูดังกล่าว

อุณหภูมิของอากาศรายปีของจังหวัดลำพูน พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

หน่วย : องศาเซลเซียส

จังหวัด	อุณหภูมิต่ำสุด			อุณหภูมิสูงสุด			อุณหภูมิเฉลี่ย		
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
ลำพูน	๙.๒	๑๓.๓	๑๔.๒	๔๔.๐	๓๙.๕	๓๘.๐	๒๗.๒	๒๗.๕	๒๖.๘

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา รวบรวมโดย : รายงานข้อมูลสถิติ ๒๕๖๑ กรมอุตุนิยมวิทยา

ปริมาณน้ำฝนรายเดือนของจังหวัดลำพูน พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

จังหวัด	พ.ศ.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม
ลำพูน	๒๕๕๙	๔๔.๘	๐.๑	๕.๙	๙.๒	๑๕๓.๑	๒๗๗.๒	๒๒๒.๘	๑๖๔.๕	๒๖๘.๗	๑๓๖.๐	๒๔.๖	๖.๕	๑,๓๑๓.๔
	๒๕๖๐	๖๒.๒	๐.๐	๔๘.๒	๙๘.๑	๑๒๑.๙	๖๘.๒	๑๒๐.๓	๒๐๑.๘	๑๗๖.๖	๑๐๕.๖	๖๗.๓	๕.๙	๑,๐๗๖.๑
	๒๕๖๑	๒.๕	๒.๐	๕.๒	๔๑.๑	๑๖๒.๓	๑๓๕.๘	๑๑๑.๙	๑๔๐.๓	๑๙๐.๒	๑๒๑.๑	๖๔.๔	๓.๙	๙๘๐.๗

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา รวบรวมโดย : รายงานข้อมูลสถิติ ๒๕๖๑ กรมอุตุนิยมวิทยา

ปริมาณน้ำฝน จำนวนวันที่ฝนตก และความชื้นสัมพัทธ์รายปีของจังหวัดลำพูน พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

จังหวัด	๒๕๕๙			๒๕๖๐			๒๕๖๑		
	ปริมาณฝนตก (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (%)	ปริมาณฝนตก (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (%)	ปริมาณฝนตก (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (%)
ลำพูน	๑,๓๑๓.๔	๑๑๙	๗๒.๐๐	๑,๐๗๖.๑	๑๐๑	๖๙.๙๐	๙๘๐.๗	๑๐๘	๗๒.๐๐

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา รวบรวมโดย : รายงานข้อมูลสถิติ ๒๕๖๑ กรมอุตุนิยมวิทยา

ความเร็วลมเฉลี่ยรายเดือนของจังหวัดลำพูน พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

หน่วย : นอต

จังหวัด	พ.ศ.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ลำพูน	๒๕๕๙	๐.๗	๑.๓	๑.๒	๑.๖	๑.๖	๑.๙	๑.๕	๑.๖	๑.๓	๑.๐	๑.๐	๑.๐
	๒๕๖๐	๐.๙	๑.๔	๑.๔	๑.๓	๑.๒	๒.๒	๑.๘	๑.๖	๑.๒	๑.๐	๑.๑	๑.๑
	๒๕๖๑	๐.๙	๑.๑	๑.๔	๑.๕	๑.๓	๑.๐	๑.๑	๑.๒	๑.๒	๐.๘	๑.๐	๑.๑

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา รวบรวมโดย : รายงานข้อมูลสถิติ ๒๕๖๑ กรมอุตุนิยมวิทยา

๑.๑.๔ ทรัพยากรน้ำ

แหล่งน้ำในจังหวัดลำพูนที่สำคัญ ประกอบด้วย ลำน้ำสายหลัก คือ แม่น้ำปิง แม่น้ำกวง แม่น้ำทา แม่น้ำลี้ โดยมีพื้นที่ชุ่มน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ แม่น้ำ คู คลอง ลำห้วย สระเก็บน้ำและหนองน้ำธรรมชาติ ๑๕๕ แห่ง พื้นที่ผิวน้ำ ๑๘,๘๕๓ ไร่ สามารถเก็บน้ำได้ ๑๒๒ ล้าน ลบ.ม. ในจังหวัดลำพูน มีแม่น้ำที่สำคัญ ๔ สาย ดังนี้

๑) **แม่น้ำปิง** เป็นแม่น้ำสายสำคัญที่ไหลอยู่ในหุบเขา ระหว่างทิวเขาถนนธงชัยกลาง กับทิวเขาฝิ่ปันน้ำตะวันตก มีต้นน้ำอยู่ที่ตอยถั่วในเทือกเขาแดนลาว เขตตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จากต้นกำเนิดแม่น้ำปิงไหลลงมาทิศใต้ผ่านเมืองเชียงใหม่ ลำพูนและไหลเข้าเขตจังหวัดตากไปบรรจบกับแม่น้ำวังที่อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก แล้วไหลต่อไปทางใต้ผ่านอำเภอเมืองกำแพงเพชร บรรจบกับแม่น้ำน่านที่จังหวัดนครสวรรค์รวมเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีความยาวทั้งสิ้นประมาณ ๗๑๕ กิโลเมตร ระยะทางที่แม่น้ำปิงไหลผ่านพื้นที่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่มีความยาวประมาณ ๓๓๕ กิโลเมตร และเป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน ลงไปทางทิศใต้เป็นระยะทางยาวประมาณ ๗๐ กิโลเมตร ในจังหวัดลำพูน น้ำที่ไหลลงสู่แม่น้ำปิง โดยเรียงจากเหนือจดใต้ คือ น้ำแม่ทา น้ำแม่กวง แม่น้ำลี้ ห้วยแม่ตาล ห้วยแม่หาด และน้ำแม่ก่อ นอกจากนี้ยังมีลำน้ำที่ไม่มีชื่ออีกเป็นจำนวนมากที่ไหลลงสู่แม่น้ำปิง สำหรับพื้นที่รับน้ำ (Catchment Area) ประมาณ ๖,๓๕๕ ตารางกิโลเมตร

๒) **น้ำแม่กวง** มีต้นน้ำอยู่ที่ตอยฝิ่ปันน้ำ (หรือตอยนางแก้ว) ตอยมด แล้วไหลไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ลงสู่ที่ราบเชียงใหม่-ลำพูน ผ่านอำเภอดอยสะเก็ด อำเภอสันทราย และไหลต่อไปทางใต้ผ่านอำเภอเมืองลำพูน แล้วบรรจบกับแม่น้ำปิงที่บ้านสบทา อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน น้ำแม่กวงมีความยาวประมาณ ๑๑๐ กิโลเมตร น้ำแม่กวงเป็นแม่น้ำที่สำคัญอีกสายหนึ่งในบริเวณที่ราบเชียงใหม่-ลำพูน มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ คือ น้ำแม่ทา และห้วยแม่สะแงะ น้ำแม่กวงมีพื้นที่รับน้ำ (Catchment Area) ประมาณ ๑,๗๔๐ ตารางกิโลเมตร

๓) **น้ำแม่ทา** น้ำแม่ทามีต้นน้ำอยู่ที่ตอยขุนทาในเทือกเขาฝิ่ปันน้ำตะวันตก กิ่งอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ ไหลผ่านที่ราบซึ่งขนานไปด้วยภูเขา ไปสู่อำเภอแม่ทาทางทิศใต้ แล้วไหลวกขึ้นไปทางเหนือผ่านที่ราบเชียงใหม่-ลำพูน ผ่านอำเภอป่าซาง แล้วบรรจบกับแม่น้ำกวงที่บ้านสบทา เขตต่อระหว่างอำเภอเมืองลำพูนกับอำเภอป่าซาง นอกจากนี้น้ำแม่ทายังได้หล่อเลี้ยงพื้นที่ทำการเกษตรของชุมชนหลายตำบลในอำเภอแม่อน อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน น้ำแม่ทามีความยาวประมาณ ๙๐ กิโลเมตร

๔) **แม่น้ำลี้** แม่น้ำลี้ต้นน้ำอยู่ที่ตอยสบเทิม อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ไหลลงไปทางใต้จนถึงบริเวณใกล้อำเภอลี้ จึงค่อยไหลวกกลับไปทางเหนือเป็นรูปตัวยู ผ่านอำเภอลี้ อำเภอบ้านโฮ้ง แล้วไหลต่อไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ บรรจบกับแม่น้ำปิงที่บ้านวังสะแกง กิ่งอำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน แม่น้ำลี้มีความยาวประมาณ ๑๘๐ กิโลเมตร แม่น้ำลี้มีพื้นที่รับน้ำ (Catchment Area) ประมาณ ๓๑๕ ตารางกิโลเมตร นอกจากนี้ลำน้ำสำคัญที่กล่าวถึงแล้ว ยังมีลำธาร ลำห้วย จำนวนมากตามอำเภอต่าง ๆ ได้แก่

แม่น้ำสาขาที่สำคัญ

๑. น้ำसान	ไหลผ่านอำเภอเมืองลำพูน	๙. น้ำออบ	ไหลผ่านอำเภอบ้านโฮ้ง
๒. น้ำเย็น	ไหลผ่านอำเภอบ้านโฮ้ง	๑๐. น้ำแม่ตุ๊ด	ไหลผ่านอำเภอแม่ทา
๓. น้ำแม่ธิ	ไหลผ่านอำเภอบ้านธิ		
๔. น้ำขนาด	ไหลผ่านอำเภอแม่ทา		
๕. น้ำแวน	ไหลผ่านอำเภอลี้		
๖. น้ำเมย	ไหลผ่านอำเภอแม่ทา		
๗. น้ำก่อ	ไหลผ่านอำเภอลี้		
๘. น้ำแม่สะปืด	ไหลผ่านอำเภอแม่ทา		

รายละเอียดพื้นที่ในเขตลุ่มน้ำ จังหวัดลำพูน

ลุ่มน้ำ	พื้นที่ในเขตลุ่มน้ำปิง		ร้อยละของพื้นที่จังหวัด (๔,๕๐๕,๘๒๒ ตร.กม.)	ร้อยละพื้นที่ ในลุ่มน้ำปิง
	(ตร.กม.)	(ไร่)		
แม่น้ำปิง	๔,๔๗๖.๘๖	๒,๗๙๘,๐๓๘	๐.๑๑	๑๒.๙๖

จังหวัดลำพูนมีแหล่งน้ำประเภทหนอง/บึง/กุด/สระน้ำ/ฝาย เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ในกิจกรรมหลาย ๆ ประเภท โดยมีการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อกิจกรรมอื่น ๆ มากที่สุด ส่วนการอุปโภค เพาะปลูก ประมง ปศุสัตว์ มีการนำไปใช้ประโยชน์รองลงมา และการนำไปใช้เพื่อการบริโภคและประปามีน้อยที่สุด ดังนี้

อำเภอ	อ่างเก็บน้ำ	สระ	หนอง/บึง/กุด	ฝาย	รวม
เมืองลำพูน	๑๖	๒๖๒	๔๕	๓๐	๓๕๓
บ้านธิ	๕	๘๗	๕	๐	๙๗
แม่ทา	๒๐	๑๐๒	๗	๒๙	๑๕๘
ป่าซาง	๙	๘๘	๙	๒	๑๐๘
บ้านโฮ้ง	๔	๑๑	๖	๓	๒๔
ลี้	๖๐	๗๗	๑๘	๒๑	๑๗๖
ทุ่งหัวช้าง	๑๑	๒๗	๔	๒๓	๖๕
เวียงหนองล่อง	๐	๑๓	๗	๖	๒๖
รวม	๑๒๕	๖๖๗	๑๐๑	๑๑๔	๑,๐๐๗

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดลำพูน ปี ๒๕๖๑

ข้อมูลแหล่งน้ำในเขตชลประทาน

(๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ “โครงการเขื่อนแม่กวงอุดมธารา”

(ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ แต่มีพื้นที่โครงการบางส่วนอยู่ในจังหวัดลำพูน)

จำนวน ๑ โครงการ พื้นที่ชลประทาน ๕๑,๘๑๔ ไร่

(๒) โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๙ โครงการ พื้นที่ชลประทาน ๑๐๑,๖๐๐ ไร่

ประกอบด้วย

(๒.๑) อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน ๔ แห่ง ความจุ ๓๕.๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน ๒๓,๗๐๐ ไร่ ดังนี้

- อ่างเก็บน้ำแม่सान (พระราชดำริ) ตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน พื้นที่ชลประทาน ๙,๖๐๐ ไร่

- อ่างเก็บน้ำแม่ธิ ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน พื้นที่ชลประทาน ๖,๕๐๐ ไร่

- อ่างเก็บน้ำแม่ต๊อบ ตำบลมะเขือแจ้ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน พื้นที่ชลประทาน ๕,๑๐๐ ไร่

- อ่างเก็บน้ำแม่เมย ตำบลทาชุมเงิน อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน พื้นที่ชลประทาน ๒,๕๐๐ ไร่

- (๒.๒) ฝ่ายทดน้ำขนาดกลาง จำนวน ๕ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๗๗,๙๐๐ ไร่ ดังนี้
- ฝ่ายชลชั้นพิณิจ ตำบลดอนแก้ว อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่ชลประทาน ๔๔,๙๐๐ ไร่ พื้นที่ชลประทานในเขตจังหวัดลำพูน ๒๕,๔๐๐ ไร่
 - ฝ่ายมหาโชค ตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พื้นที่ชลประทาน ๔,๘๐๐ ไร่
 - ฝ่ายวังตอง ตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พื้นที่ชลประทาน ๔,๕๐๐ ไร่
 - ฝ่ายหนองสลัก ตำบลบ้านเรื่อน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พื้นที่ชลประทาน ๑๒,๔๐๐ ไร่
 - ฝ่ายเหมืองดั่ง ตำบลป่าพลู อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน พื้นที่ชลประทาน ๑๑,๓๐๐ ไร่
- (๓) โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๑๔๙ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๑๗๙,๔๘๕ ไร่ ประกอบด้วย
- (๓.๑) โครงการชลประทานขนาดเล็ก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๕๒ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๕๕,๐๕๐ ไร่ ดังนี้
- อ่างเก็บน้ำ (โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ) จำนวน ๓๙ แห่ง ความจุรวม ๒๓.๘๕๒ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน ๔๓,๔๐๐ ไร่
 - ฝ่าย (โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ) จำนวน ๑๓ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๑๑,๖๕๐ ไร่
 - ฝ่าย (ยังไม่ได้ถ่ายโอนภารกิจให้ อปท.) จำนวน ๒ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๕,๒๕๐ ไร่
 - ระบบผันน้ำ (โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ) จำนวน ๑ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๗๐๐ ไร่
- (๓.๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก (ถ่ายโอนภารกิจให้ อปท.) จำนวน ๙๕ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๑๑๙,๑๘๕ ไร่
- อ่างเก็บน้ำ (ถ่ายโอนภารกิจให้ อปท.) จำนวน ๖ แห่ง ความจุรวม ๑.๕๘๒ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน ๔,๒๕๐ ไร่
 - ฝ่าย (ถ่ายโอนภารกิจให้ อปท.) จำนวน ๘๙ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๑๑๔,๙๓๕ ไร่
- (๓.๓) โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า จำนวน ๓๓ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๔๐,๒๕๕ ไร่

ที่มา : โครงการชลประทานลำพูน (กรกฎาคม ๒๕๖๒)

แหล่งน้ำบาดาล

พื้นที่ราบลุ่มแอ่งเชียงใหม่-ลำพูน ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๓,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร อยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน มีปริมาณน้ำที่กักเก็บประมาณ ๔๘๕ ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ประมาณ ๙๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการสูบน้ำไปใช้แล้วประมาณ ๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี เหลือน้ำที่จะสามารถนำมาใช้ประมาณ ๗๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี สามารถทำนาปรังได้ประมาณ ๓๘,๕๐๐ ไร่ต่อปี

ข้อมูลจำนวนบ่อน้ำบาดาล จำแนกตามพื้นที่อำเภอต่าง ๆ

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนบ่อน้ำบาดาล
๑	เมืองลำพูน	๘๓๗
๒	ป่าซาง	๒,๓๕๐
๓	บ้านโฮ่ง	๔๕๘
๔	แม่ทา	๓๖๙
๕	ลี้	๕๕๕
๖	ทุ่งหัวช้าง	๑๘๗
๗	บ้านธิ	๑๗๒
๘	เวียงหนองล่อง	๔๕๙
รวม		๕,๓๘๗

ที่มา : สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๑ ลำปาง

จำนวนบ่อน้ำบาดาลในความรับผิดชอบดำเนินการ
โดย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำพูน

ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
๑,๖๘๖ บ่อ	๑,๘๗๙ บ่อ	๒,๐๓๐ บ่อ	๒,๒๐๕ บ่อ

แผนงานจุดเจาะในเขตพื้นที่จังหวัดลำพูน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
ดำเนินการโดย สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต ๑ ลำปาง

จำนวน ๑๙ แห่ง แบ่งเป็น ๔ ประเภท

๑. โครงการเพิ่มน้ำต้นทุนให้กับระบบประปาหมู่บ้าน จำนวน ๔ แห่ง
๒. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนน้ำดื่มสะอาดให้กับโรงเรียนทั่วประเทศ ขนาดเล็ก จำนวน ๒ แห่ง
๓. โครงการพัฒนาระบบกระจายน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรด้วยเครื่องสูบน้ำไฟฟ้าแบบจุ่มใต้น้ำ จำนวน ๕ แห่ง
๔. โครงการพัฒนาระบบกระจายน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน ๘ แห่ง

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดลำพูน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ฉบับทบทวน ปี ๒๕๖๓

๑.๑.๕ ทรัพยากรป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้ ข้อมูลของกรมป่าไม้ สถิติจำนวนพื้นที่ป่าปี ๒๕๕๘ มีเนื้อที่ป่า ๑,๕๙๒,๖๗๑.๖๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๙๐ ของพื้นที่จังหวัด (พื้นที่จังหวัด มีจำนวน ๒,๗๙๘,๙๒๔.๖๘ ไร่) มีอัตราการเปลี่ยนแปลงในทางที่ลดลงจากปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒,๔๐๑.๖๔ ไร่ หรือลดลงร้อยละ ๐.๑๕ (ปี ๒๕๕๗ มีพื้นที่ป่า ๑,๕๙๓,๐๗๒.๖๓ ไร่)

ป่าไม้ที่พบในบริเวณจังหวัด ประกอบด้วยป่าไม้ ๓ ประเภท คือ

- ๑) ป่าเต็งรัง ป่าแพะ ป่าแดง พบในที่แห้งแล้ง ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ มีกรวดปน ไม้ที่พบ อาทิเช่น ไม้เหียง ไม้พลวง

๒) ป่าเบญจพรรณ หรือป่าผสมผลัดใบ พบบริเวณที่มีดินค่อนข้างลึกตามเชิงเขาและพื้นที่ราบที่มีความชุ่มชื้นมาก โดยเฉพาะริมห้วยและหุบเขา มักจะมีไม้สักขึ้นปะปนทั่วไป ไม้อื่น ๆ ประกอบด้วย ประดู่ ตะแบก มะค่าโมง จีว ส่วนไม้พื้นล่างได้แก่ ไม้ชนิดต่าง ๆ

๓) ป่าดิบแล้ง พบบริเวณหุบเขา ริมลำห้วย เหมือนป่าเบญจพรรณ แต่บริเวณที่พบป่าประเภทนี้จะมีดินลึกกว่า ความชุ่มชื้นมากกว่าพันธุ์ไม้ที่พบคือ ยาง ตะเคียนทอง

ข้อมูลเนื้อที่ป่าของจังหวัดลำพูน ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ (ของกรมป่าไม้)

เนื้อที่ป่า	ปี พ.ศ.			
	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
เนื้อที่ป่า (ไร่)	๑,๕๔๗,๐๓๒.๖๓	๑,๕๙๒,๖๗๑.๖๗	๑,๕๗๓,๘๙๒	๑,๕๕๔,๓๒๔
ร้อยละต่อพื้นที่จังหวัด	๕๕.๒๗	๕๖.๙๐	๕๖.๒๒	๕๕.๓๙

ที่มา : กรมป่าไม้ ปี ๒๕๖๐

พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มีจำนวน ๑๐ แห่ง

ลำดับที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	เนื้อที่		
		ไร่	ตารางกิโลเมตร	ท้องที่อำเภอ
๑	ป่าแม่ธิ-แม่ติบ-แม่สาร	๑๑๙,๓๗๕.๐๐	๑๙๑.๐๐	เมืองลำพูน, บ้านธิ
๒	ป่าแม่ทา	๓๙๒,๒๕๐.๐๐	๖๒๗.๖๐	แม่ทา
๓	ป่าแม่อาว	๕๓,๖๐๖.๒๕	๘๕.๗๗	ป่าซาง
๔	ป่าบ้านโฮ้ง	๒๐๒,๘๑๒.๕๐	๓๒๔.๕๐	บ้านโฮ้ง
๕	ป่าขุนแม่ลี้	๒๗๓,๗๕๐.๐๐	๔๓๘.๐๐	ทุ่งหัวช้าง, ลี้
๖	ป่าแม่ตื่น-แม่แนต	๒๙๔,๓๕๐.๐๐	๔๗๐.๙๖	ลี้
๗	ป่าแม่ลี้	๑๖๗,๐๓๒.๐๐	๒๖๗.๒๕๑๒	ลี้
๘	ป่าแม่หาด-แม่ก่อ	๒๗๕,๐๐๐.๐๐	๔๔๐.๐๐	ลี้
๙	ป่าเหมืองจี้-สันป่าสัก	๑๒,๖๕๖.๐๐	๒๐.๒๔๙๖	เมืองลำพูน
๑๐	ป่าดอยขุนตาล	๓๙,๒๐๖.๒๕	๖๒.๗๓	แม่ทา
รวม		๑,๘๓๐,๐๓๘.๐๐	๒,๙๒๘.๐๖๐๘	

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดลำพูน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ฉบับทบทวน ปี ๒๕๖๓

พื้นที่ในเขตอนุรักษ์ จำนวน ๖ แห่ง คือ

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงานในเขตอนุรักษ์	เนื้อที่		ท้องที่อำเภอ
		ไร่	ตารางกิโลเมตร	
๑	อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล (อยู่ในพื้นที่จังหวัดลำพูน)	๑๕๙,๕๕๖.๒๕ (๓๔,๕๐๐.๐๐)	๒๕๕.๒๙ (๕๕.๒๐)	อ.แม่ทา จ.ลำพูน อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง
๒	อุทยานแห่งชาติแม่ปิง (อยู่ในพื้นที่จังหวัดลำพูน)	๖๒๖,๘๗๕.๐๐ (๒๙๐,๘๒๑)	๑,๐๐๓.๐๐ (๔๖๕.๓๑)	อ.ลี้ จ.ลำพูน อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่ อ.สามเงา จ.ตาก
๓	อุทยานแห่งชาติแม่ตระไคร้	๒๒๑,๔๔๖ (๔๕,๙๐๗)	๓๕๔.๓๑ (๗๓.๔๕)	อ.แม่ฮอน อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ อ.บ้านธิ อ.เมือง จ.ลำพูน
๔	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยผาเมือง	๓๖๖,๒๕๐ (๒๗๖,๙๔๙)	๕๘๖ (๔๔๓.๑๒)	อ.แม่ทา อ.ลี้ อ.บ้านโฮ้ง จ.ลำพูน อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง
๕	เตรียมประกาศอุทยานแห่งชาติ ดอยจง	๒๑๗,๖๓๗ (๓๖,๘๗๕)	๓๔๘.๒๒ (๕๙)	อ.เถิน จ.ลำปาง อ.ลี้ จ.ลำพูน
๖	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโฮ้ง	๒๓๖,๙๐๐ (๘๑,๐๙๙)	๓๗๙.๐๔ (๑๒๙.๗๖)	อ.บ้านโฮ้ง อ.ลี้ จ.ลำพูน อ.ดอยเต่า อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดลำพูน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ฉบับทบทวน ปี ๒๕๖๓

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดลำพูน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๘ อำเภอ ๕๑ ตำบล ๕๗๗ หมู่บ้าน ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ เทศบาลเมือง ๓๙ เทศบาลตำบล ๑๗ องค์การบริหารส่วนตำบล และ ๑๗ ชุมชน

การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดลำพูน

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจากศาลา กลางจังหวัด (กม.)	จำนวน				
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.	ชุมชน
เมืองลำพูน	๔๗๙.๘๒๕	๑๐.๖๔๙	-	๑๕	๑๕๙	๑๔	๑	๑๗
ป่าซาง	๒๙๙.๙๕๐	๖.๖๕๗	๑๑ กม.	๙	๙๐	๔	๔	-
บ้านโฮ้ง	๕๙๖.๙๐๑	๑๓.๒๔๗	๓๖ กม.	๕	๖๒	๒	๔	-
แม่ทา	๗๖๒.๖๓๐	๑๖.๙๒๕	๒๕ กม.	๖	๗๑	๗	๑	-
ลี้	๑,๗๐๑.๙๙๐	๓๗.๗๗๓	๑๐๕ กม.	๘	๙๙	๗	๓	-
ทุ่งหัวช้าง	๔๘๖.๑๒๙	๑๐.๗๘๙	๑๐๕ กม.	๓	๓๕	๑	๓	-
บ้านธิ	๑๒๙.๐๒๔	๒.๘๖๓	๒๖ กม.	๒	๓๖	๑	๑	-
เวียงหนองล่อง	๔๙.๔๓๓	๑.๐๙๗	๔๕ กม.	๓	๒๕	๓	-	-
รวม	๔,๕๐๕.๘๘๒	๑๐๐		๕๑	๕๗๗	๓๙	๑๗	๑๗

ที่มา : <http://www.lamphun.go.th> สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ปี ๒๕๖๑ จังหวัดลำพูน มีประชากร จำนวน ๔๐๖,๑๖๘ คน แยกรายละเอียดดังนี้

- เพศชาย จำนวน ๑๙๖,๑๙๖ คน
- เพศหญิง จำนวน ๒๐๙,๙๗๒ คน
- ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยอยู่ที่ ๙๐.๑๑ คนต่อตารางกิโลเมตร

จำนวนประชากรของจังหวัดลำพูน

อำเภอ	ทะเบียนราษฎร์ ปี ๒๕๖๑			จำนวนบ้าน
	ชาย	หญิง	รวม	
๑. เมืองลำพูน	๖๘,๙๙๒	๗๗,๕๔๖	๑๔๖,๕๓๘	๗๔,๓๑๐
๒. ป่าซาง	๒๖,๔๐๑	๒๘,๗๐๖	๕๕,๑๐๗	๒๓,๗๔๐
๓. บ้านโฮ้ง	๓๕,๑๖๖	๓๔,๘๗๐	๗๐,๐๓๖	๒๔,๕๐๑
๔. แม่ทา	๑๙,๑๗๖	๑๙,๘๕๓	๓๘,๐๒๖	๑๖,๔๙๐
๕. ลี้	๑๙,๓๙๑	๒๐,๖๗๑	๔๐,๐๖๒	๑๕,๗๒๒
๖. หุ่นช้าง	๑๐,๑๓๒	๑๐,๐๔๔	๒๐,๑๗๖	๗,๔๒๐
๗. บ้านธิ	๘,๕๕๓	๙,๒๑๗	๑๗,๗๗๐	๗,๔๑๗
๘. เวียงหนองล่อง	๘,๓๘๕	๙,๐๖๕	๑๗,๔๕๐	๗,๔๑๗
รวม	๑๙๖,๑๙๖	๒๐๙,๙๗๒	๔๐๖,๑๖๘	๑๗๗,๐๑๗

ที่มา : <http://www.lamphun.go.th> สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ กำลังแรงงาน

จังหวัดลำพูน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น จำนวน ๔๐๕,๙๑๘ คน โดยอยู่ในวัยทำงานที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๓๕๖,๒๓๕ คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ๒๖๑,๐๕๓ คน ร้อยละ ๗๓.๒๙ (ชายร้อยละ ๓๘.๔๓ และหญิงร้อยละ ๓๔.๘๖) และเป็นผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ๙๕,๑๘๑ คน ร้อยละ ๒๖.๗๑ (ชายร้อยละ ๙.๖๕ และหญิงร้อยละ ๑๗.๐๖) สำหรับกลุ่มผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

- ๑) ผู้มีงานทำ จำนวน ๒๕๗,๙๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๘๑ ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน
- ๒) ผู้ว่างงาน ซึ่งหมายถึง ผู้ไม่มีงานทำและพร้อมที่จะทำงาน จำนวน ๓,๐๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๖
- ๓) ผู้ที่รอฤดูกาล จำนวน ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓

กำลังแรงงาน จำแนกตามสถานภาพแรงงาน ประจำปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐ ของจังหวัดลำพูน

สถานภาพแรงงาน	ปี ๒๕๕๙ (คน)			ปี ๒๕๖๐ (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ผู้มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๑๗๑,๑๗๓	๑๘๔,๖๒๗	๓๕๕,๘๐๐	๑๗๑,๒๘๙	๑๘๔,๙๔๖	๓๕๖,๒๓๕
๑. กำลังแรงงานรวม	๑๓๖,๕๔๓	๑๒๕,๕๓๖	๒๖๒,๐๗๙	๑๓๖,๘๘๙	๑๒๔,๑๖๔	๒๖๑,๐๕๓
๑.๑ กำลังแรงงานปัจจุบัน	๑๓๖,๑๙๔	๑๒๕,๓๖๘	๒๖๑,๕๖๒	๑๓๖,๘๐๒	๑๒๔,๑๖๔	๒๖๐,๙๖๖
- ผู้มีงานทำ	๑๓๕,๐๕๘	๑๒๔,๖๙๑	๒๕๙,๗๔๙	๑๓๔,๙๕๑	๑๒๒,๙๘๓	๒๕๗,๙๓๔
- ผู้ว่างงาน	๑,๑๓๖	๖๗๗	๑,๘๑๓	๑,๘๕๑	๑,๑๘๑	๓,๐๓๒
๑.๒ กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	๓๔๙	๑๖๘	๕๑๗	๘๗	-	๘๗
๒. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	๓๔,๖๓๐	๕๙,๐๙๐	๙๓,๗๒๑	๓๔,๓๙๙	๖๐,๗๘๒	๙๕,๑๘๑
- ทำงานบ้าน	๕๔๕	๒๓,๒๖๓	๒๓,๘๐๗	๗๓๑	๒๔,๙๑๙	๒๕,๖๕๐
- เรียนหนังสือ	๑๒,๓๐๕	๑๑,๕๖๓	๒๓,๘๖๗	๑๑,๙๘๗	๑๑,๐๔๔	๒๓,๐๓๑
- อื่น ๆ	๒๑,๗๘๐	๒๔,๒๖๔	๔๖,๐๔๔	๒๑,๖๘๑	๒๔,๘๑๙	๔๖,๕๐๑

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน (ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. ๒๕๖๐)

แรงงานนอกระบบ หมายถึง ผู้มีงานทำที่ไม่ได้รับความคุ้มครอง หรือไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน ซึ่งผลการสำรวจแรงงานนอกระบบจังหวัดลำพูนในปี ๒๕๖๐ (ข้อมูลโครงการสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๖๐ จากสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ไตรมาส ๓/๒๕๖๐) สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

จำนวนแรงงานนอกระบบ ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๐ พบว่า ในจำนวนผู้มีงานทำทั้งสิ้น ๒๖๐,๗๗๓ คน เป็นผู้ทำงานที่ไม่ได้รับความคุ้มครองหรือไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน เรียกว่าแรงงานนอกระบบ ๑๖๗,๗๘๘ คน หรือร้อยละ ๖๔.๓ และที่เหลือเป็นแรงงานในระบบ ๙๒,๙๘๕ คน หรือร้อยละ ๓๕.๗ สำหรับแรงงานนอกระบบเมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า เพศชายมีจำนวนมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อย คือเพศชาย ๙๐,๔๐๑ คน หรือร้อยละ ๕๓.๙ และเพศหญิง ๗๗,๓๘๗ หรือร้อยละ ๔๖.๖ ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด

การประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแรงงานนอกระบบ เมื่อพิจารณาถึงประเภทการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พบว่า แรงงานนอกระบบมากกว่าครึ่งหนึ่งทำงานอยู่ในภาคการผลิต โดยมีจำนวนถึงร้อยละ ๕๗.๓ รองลงมาทำงานอยู่ในภาคการค้าและการบริการร้อยละ ๓๕.๕ และภาคการเกษตรร้อยละ ๗.๒ ตามลำดับ

๑.๓.๒ ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษาลำพูน

(๑) การศึกษาในระบบ

จำนวนสถานศึกษาและจำนวนนักเรียน/นักศึกษาในจังหวัดลำพูนจำแนกตามสังกัด

ปีการศึกษา ๒๕๖๑

ที่	สังกัด	สถานศึกษา	นักเรียน/ นักศึกษา	ห้องเรียน	ครู/ อาจารย์
๑	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	๒๔๕	๓๔,๖๗๐	๒,๒๕๐	๒,๒๕๒
	๑.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต ๑	๑๓๖	๑๑,๓๔๔	๑,๐๗๗	๗๘๕
	๑.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต ๒	๙๔	๑๐,๗๕๔	๗๗๔	๖๙๖
	๑.๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕	๑๕	๑๒,๕๗๒	๓๙๙	๗๗๑
	สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)	๒	๑,๐๘๘	๒๔	๑๓๘
๑.๔ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด			-	๕๗	
๑.๕ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๖			๒๔	๘๑	
๒	อาชีวศึกษา (สอศ.)	๖	๖,๖๐๑	๒๖๔	๓๑๖
	๒.๑ วิทยาลัยเทคนิคลำพูน		๒,๗๕๘	๑๐๐	๑๓๒
	๒.๒ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน		๕๓๔	๑๗	๓๔
	๒.๓ วิทยาลัยการอาชีพป่าซาง		๑,๔๔๗	๔๙	๓๔
	๒.๔ วิทยาลัยการอาชีพบ้านโฮ่ง		๔๑๗	๑๘	๑๙
	๒.๕ วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครูลำพูนภาคเหนือ		๙๐๘	๖๒	๗๘
๒.๖ วิทยาลัยเทคโนโลยีชินทรรัตนลำพูน		๕๓๗	๑๘	๑๙	
๓	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สป.)	๙๙	๑๕,๖๘๙	๓๙๔	๗๗๑
	๓.๑ กศน.	๗๔	๕,๐๕๔	-	๑๐๘
	๓.๒ เอกชน	๒๕	๑๐,๖๓๕	๓๙๔	๖๖๓
๔	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)	๑	๗๐๐	-	-
๔.๑ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน					
๕	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สพช.)	๑๐	๑,๒๖๐	๖๓	๑๑๑
๖	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	๑๗	๕,๑๖๖	๒๒๑	๓๑๑
รวม		๓๘๐	๖๕,๓๔๔	๓,๒๑๔	๓,๘๖๖

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน (ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๑)

(๒) การศึกษานอกระบบ

โดยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำพูน (กศน.)

สรุปดังนี้

- ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ๘ แห่ง
- ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองลำพูน ๑ แห่ง
- ห้องสมุดประชาชนประจำอำเภอ ๗ แห่ง
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนประจำตำบล ๕๑ แห่ง
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” ๑๕ แห่ง
- มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น ๔,๐๘๗ คน
- มีจำนวนครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาทั้งสิ้น ๑๕๐ คน

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำพูน (ข้อมูล ณ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐)

๑.๓.๓ รายได้และรายจ่ายภาคครัวเรือน

ข้อมูลรายได้และรายจ่ายภาคครัวเรือนของจังหวัดในปี ๒๕๕๙ จัดเก็บจากครัวเรือนทั้งสิ้น ๑๑๕,๑๒๓ ครัวเรือน และประชากรที่อยู่ในเกณฑ์ จำนวน ๓๔๐,๓๖๔ คน พบว่า ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ย ๒๒๖,๗๔๔ บาทต่อปี บุคคลมีรายได้เฉลี่ย ๗๖,๖๘๓ บาทต่อคนต่อปี ส่วนรายจ่ายภาคครัวเรือนเฉลี่ย ๑๔๓,๑๗๒ บาทต่อปี รายจ่ายต่อคนต่อปีเฉลี่ย ๔๘,๔๒๖ บาท

รายได้และรายจ่ายครัวเรือนและบุคคล ปี ๒๕๕๙

จังหวัด/อำเภอ	จำนวนครัวเรือน	จำนวนคน	รายได้		รายจ่าย	
			ครัวเรือนเฉลี่ย	บุคคลเฉลี่ย	ครัวเรือนเฉลี่ย	บุคคลเฉลี่ย
รวมทั้งจังหวัด	๑๑๕,๑๒๓	๓๔๐,๓๖๔	๒๒๖,๗๔๔	๗๖,๖๘๓	๑๔๓,๑๗๒	๔๘,๔๒๖
เมืองลำพูน	๔๒,๑๕๑	๑๒๒,๘๓๙	๒๕๗,๓๕๙	๘๘,๓๑๐	๑๖๕,๗๒๙	๕๖,๘๖๘
ป่าซาง	๑๕,๔๖๐	๔๖,๖๖๗	๒๔๔,๐๓๔	๘๐,๘๔๔	๑๕๕,๐๙๒	๕๑,๓๗๙
บ้านโฮ่ง	๑๑,๗๑๕	๓๕,๓๕๕	๒๑๔,๗๗๗	๗๑,๑๖๗	-	-
ลี้	๑๗,๕๒๖	๕๑,๗๓๓	๑๗๙,๔๓๓	๖๐,๗๘๘	๑๔๐,๔๘๒	๔๖,๕๔๙
แม่ทา	๑๑,๕๑๐	๓๔,๖๘๕	๒๒๒,๑๘๘	๗๓,๗๓๒	๑๓๑,๐๙๙	๔๓,๕๐๔
บ้านธิ	๕,๑๒๒	๑๖,๐๔๘	๒๖๙,๖๙๔	๘๖,๐๗๘	๑๕๑,๑๕๐	๔๘,๒๔๒
ทุ่งหัวช้าง	๕,๖๕๑	๑๗,๔๒๕	๑๕๒,๒๕๕	๔๙,๓๗๗	๙๒,๑๑๙	๒๙,๘๗๕
เวียงหนองล่อง	๕,๙๘๘	๑๕,๖๑๒	๑๗๐,๗๙๖	๖๕,๕๐๙	๑๑๕,๔๑๖	๔๔,๒๖๘

สืบค้นจาก : แผนพัฒนาจังหวัดลำพูน ๒๕๖๑-๒๕๖๔

๑.๓.๔ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี

แหล่งข้อมูลและความรู้ด้านวัฒนธรรม

ลำดับที่	แหล่งข้อมูลและความรู้ด้านวัฒนธรรม	จำนวน (แห่ง)
๑	ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี	๑
๒	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหริภุญไชย	๑
๓	พิพิธภัณฑ์วัด	๘
๔	พิพิธภัณฑ์เอกชน	๒
๕	ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	๑
๖	ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ	๘
๗	ศูนย์วัฒนธรรมไทยในสถานศึกษา	๑๘
๘	สภาวัฒนธรรมจังหวัด	๑
๙	สภาวัฒนธรรมอำเภอ	๘
๑๐	สภาวัฒนธรรมตำบล	๕๑
๑๑	โบราณสถาน	๑๕
๑๒	ศูนย์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน	๕๕
๑๓	ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์	๘๒
๑๔	ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน	๑
๑๕	โรงเรียนวิถีพุทธ (โรงเรียนอนุบาลลำพูน)	๑
๑๖	ช่างฝีมือพื้นบ้าน	๑๐

ขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญ

๑. ประเพณีสงกรานต์พระบรมธาตุหริภุญชัย
๒. ประเพณีทำบุญสลากภัต (ตานก๋วยสลาก)
๓. ประเพณีวันสงกรานต์ (ปีใหม่เมือง)
๔. ประเพณีลอยกระทง (ยี่เป็ง)
๕. ประเพณีทำบุญปอยหลวง
๖. ประเพณีทานข้าวใหม่
๗. ประเพณีแห่แค่หลวง
๘. ประเพณีการแข่งขันกลองหลวงล้านนา
๙. ประเพณีเข้าโสสานกรรม (เข้ากรรม)
๑๐. ประเพณีฟังเทศน์มหาชาติ

เครือข่ายวัฒนธรรมชุมชน

ความโดดเด่นเรื่องประวัติศาสตร์ โบราณสถานและวิถีชีวิตประเพณีนี้บ่งชี้ว่าทำให้จังหวัดลำพูนมีความได้เปรียบกว่าจังหวัดอื่น ๆ เนื่องจากมีประวัติศาสตร์ที่เป็นต้นจุดเริ่มต้นของอารยธรรมล้านนา และด้วยความที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะพื้นที่ของผู้คนจากความโดดเด่นทางชาติพันธุ์จึงเป็นจุดดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวในการเลือกมาท่องเที่ยวจังหวัดลำพูน แต่อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่จะสามารถสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวได้อีกประการที่สำคัญไม่แพ้กับความสวยงามและคุณค่าที่ได้จากแหล่งท่องเที่ยวนี้เลยก็คือ อรรถาศัยไมตรีของการเป็นเจ้าบ้านในการต้อนรับนักท่องเที่ยว สิ่งเหล่านี้จึงจำเป็นต้องถูกสร้างขึ้นจากชาวลำพูนทุกคน และจะทำให้จังหวัดลำพูนกลายเป็นเมืองท่องเที่ยววัฒนธรรมที่มีวัฒนธรรมงดงามอย่างแท้จริง

นอกจากกลุ่มเครือข่ายสภาวัฒนธรรมของทุกอำเภอแล้ว จังหวัดลำพูนมีเครือข่ายวัฒนธรรมชุมชน ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ดังนี้

๑. เครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ชาวยอง ตำบลเวียงยอง อำเภอเมืองลำพูน โดยสามารถเชื่อมโยงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน การทอผ้า เอกลักษณ์ด้านภาษาถิ่น และยังกระจายในพื้นที่ต่าง ๆ อีกด้วย

๒. เครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน ซึ่งมีเอกลักษณ์ของวิถีชีวิต การเกษตรกรรม สวนลำไยพันธุ์พื้นเมือง

๓. เครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนไทลื้อ ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ ซึ่งมีเอกลักษณ์ของวิถีชีวิต การแต่งกาย ผ้าทอไทลื้อ หมู่บ้านท่องเที่ยวชุมชน วิธีการทำนา ซึ่งเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

๔. เครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนบ้านห้วยทรายขาว-ทาป่าเปา ตำบลทาปลาดุก อำเภอแม่ทา มีเอกลักษณ์ของการดำเนินชีวิตด้านการเกษตรและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เนื่องจากชุมชนตั้งอยู่ใกล้กับอุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล

๕. เครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนชาวปะเกอกะญอบ้านแม่ขนาด ตำบลทาภาศ อำเภอแม่ทา ซึ่งเป็นหมู่บ้านชาติพันธุ์กะเหรี่ยง มีเอกลักษณ์ของผ้าทอกะเหรี่ยง และแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

๖. เครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนชาวยอง อำเภอป่าซาง (ตำบลแม่แรง ม่วงน้อย มะกอก) ซึ่งถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และโดดเด่นในด้านภูมิปัญญาผ้าฝ้ายทอมือ จนเป็นที่รู้จักกว้างขวางในงานผ้าฝ้ายดอนหลวง ผ้าฝ้ายหนองเงือก ประเพณีการบวชลูกแก้วชาวมะกอก

๗. เครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนชาวมอญ ตำบลบ้านเรื่อน อำเภอป่าซาง มีเอกลักษณ์ด้านอาหารพื้นบ้าน ชุมชนที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์อันยาวนาน บริเวณวัดเกาะกลาง

๘. เครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนเชิงเกษตร ตำบลน้ำดิบ ซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกลำไยแหล่งใหญ่ และเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง พันธุ์เหล่าปาก้อย

๙. เครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนตำบลบ้านโฮ้ง ซึ่งมีวิถีชีวิตประเพณีที่โดดเด่น และแหล่งผลิต การเกษตร ตลอดจนประเพณีแห่แห่หลวง

๑๐. เครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนตำบลบ้านปาง ที่สืบทอดภูมิปัญญาการทอผ้าไหมยกดอก และวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ปะเกอกะญอในพื้นที่ตำบลใกล้เคียง

๑๑. เครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนบ้านห้วยต้ม ตำบลนาทราย ซึ่งเป็นชุมชนปะเกอกะญอ มีเอกลักษณ์ ในการเคร่งครัดต่อวัฒนธรรมประเพณี เป็นหมู่บ้านมั่งสะวีรัต ได้รับการยกย่องและคัดเลือกเป็นหมู่บ้านศิลป ๕ และได้รับรางวัลการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน รางวัลกินรี จาก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี ๒๕๕๙

๑๒. เครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนลีเมืองเก่า ซึ่งเป็นแหล่งประวัติศาสตร์ของเมืองลี มีศักยภาพ ในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ๓ ครูบา (ครูบาวงศ์ วัดพระพุทธรบาทห้วยต้ม ตำบลนาทราย ครูบา ขาวปี วัดพระพุทธรบาทผาหนาม ตำบลป่าไผ่ และครูบาเจ้าศรีวิชัย แห่งวัดบ้านปาง ตำบลบ้านปาง) นอกจากนี้ ยังมีเอกลักษณ์การทอผ้าลายโบราณ

๑๓. เครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง มีเอกลักษณ์วัฒนธรรม ชาวยอง ดำรงวิถีชีวิตด้านการเกษตรกรรม มีเอกลักษณ์วัฒนธรรมชุมชน

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดลำพูนมีเส้นทางในการเดินทางติดต่อกับพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงต่าง ๆ ดังนี้

ก. ทางบก

(๑) ทางรถยนต์

๑. ติดต่อกับจังหวัดเชียงใหม่ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ ระยะทางประมาณ ๓๓ กิโลเมตร (สายซุเปอร์ไฮเวย์ลำปาง - เชียงใหม่) และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ ระยะทางประมาณ ๒๖ กิโลเมตร

๒. ติดต่อกับจังหวัดลำปางโดยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ ระยะทางประมาณ ๗๐ กิโลเมตร และจากจังหวัดลำปางสามารถติดต่อกับจังหวัดพะเยาและเชียงราย โดยอาศัยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑

๓. ติดต่อกับจังหวัดเชียงรายโดยเดินทางจากจังหวัดลำพูนเข้าสู่จังหวัดเชียงใหม่แล้วไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๑๙ ระยะทางประมาณ ๒๑๐ กิโลเมตร

๔. ติดต่อกับจังหวัดแพร่และน่านโดยอาศัยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ ผ่านจังหวัดลำปางจนถึงอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ และเลี้ยวเข้าสู่ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๑ สู่จังหวัดแพร่ และน่านตามลำดับ

เส้นทางคมนาคมระหว่างอำเภอเมืองลำพูนกับอำเภออื่น ๆ

๑. เส้นทางไปอำเภอป่าซาง บ้านโฮ้ง และอำเภอเถิน จากอำเภอเมืองลำพูนไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ ลงสู่ทิศใต้ประมาณ ๑๑ กิโลเมตร จะถึงอำเภอป่าซาง จากอำเภอป่าซางไปอีกประมาณ ๒๙ กิโลเมตร จะถึงอำเภอบ้านโฮ้ง และจากอำเภอบ้านโฮ้งไปอีกประมาณ ๖๕ กิโลเมตรจะถึงอำเภอเถิน ซึ่งสามารถติดต่อกับอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ระยะทางประมาณ ๔๕ กิโลเมตร

๒. เส้นทางไปอำเภอทุ่งหัวช้าง จากอำเภอเมืองลำพูนตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ ลงสู่ทิศใต้ผ่านอำเภอป่าซาง และจากอำเภอป่าซางประมาณ ๑๙ กิโลเมตร เลี้ยวเข้าสู่ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑๘๔ (แยกแม่อาว - ทุ่งหัวช้าง) อีกประมาณ ๗๕ กิโลเมตร จะถึงอำเภอทุ่งหัวช้าง

๓. เส้นทางไปอำเภอแม่ทาและอำเภอบ้านธิ จากอำเภอเมืองลำพูนตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ ลงไปทางทิศใต้ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร จะถึงอำเภอแม่ทาและหากขึ้นไปทางทิศเหนือ โดยใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑๔๗ ประมาณ ๒๖ กิโลเมตร จะถึงอำเภอบ้านธิ

๔. เส้นทางไปอำเภอเวียงหนองล่อง จากอำเภอเมืองลำพูนตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ ลงสู่ทิศใต้ผ่านอำเภอป่าซาง ถึงแยกสันห้วยเสือเข้าสู่ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑๐๓๑ จะเดินทางเข้าสู่อำเภอเวียงหนองล่อง รวมระยะทาง ประมาณ ๔๕ กิโลเมตร

(๒) ทางรถไฟ

มีขบวนรถไฟทั้งขาขึ้นและขาล่องผ่านสถานีรถไฟจังหวัดลำพูน แบ่งเป็น รถขบวนสินค้า ๖ ขบวน และรถโดยสาร ๑๖ ขบวน โดยส่วนใหญ่แล้วจะจอดรับ-ส่งผู้โดยสารที่สถานีรถไฟลำพูนทุกขบวน ระยะทางรถไฟที่ผ่านจังหวัดมีความยาว ๖๘ กิโลเมตร สถานีรถไฟในพื้นที่จังหวัดลำพูนมี ๖ สถานีย่อย คือ สถานีรถไฟป่าเป้า สถานีรถไฟลำพูน สถานีรถไฟหนองหล่ม สถานีรถไฟศาลาแม่ทา สถานีรถไฟทาขมภู และ สถานีรถไฟขุนตาน ระยะทางจากลำพูนถึงกรุงเทพมหานครประมาณ ๗๒๙ กิโลเมตร

ข. ทางอากาศ

ผู้ที่มีความประสงค์จะเดินทางโดยเครื่องบินโดยสาร สามารถใช้บริการจากท่าอากาศยานจังหวัดเชียงใหม่ได้ โดยมีระยะทางห่างจากอำเภอเมืองลำพูนประมาณ ๓๐ กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ (ถนนซุเปอร์ไฮเวย์เชียงใหม่-ลำพูน) ใช้เวลาเดินทางโดยรถยนต์ประมาณ ๓๐-๔๐ นาที

๑.๔.๒ ไฟฟ้า

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดลำพูน สามารถให้บริการไฟฟ้าครอบคลุมพื้นที่การปกครองของจังหวัดรวม ๘ อำเภอ มีไฟฟ้าครอบคลุมทุกหมู่บ้าน โดยกระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดลำพูนส่วนใหญ่สั่งซื้อมาจากสถานีจ่ายไฟจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยซึ่งมีแหล่งผลิตที่สำคัญ ๑ แห่ง คือ โรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดลำพูนสามารถให้บริการไฟฟ้าครอบคลุมพื้นที่การปกครองของจังหวัดลำพูน ๘ อำเภอ

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดลำพูนมีสถานีจ่ายไฟย่อยจำนวน ๘ แห่ง ดังนี้

- ๑) สถานีไฟฟาลำพูน ๑ ตั้งอยู่ที่บ้านป่าเส้า ริมถนนสายลำพูน - เชียงใหม่ (สายเก่า)
- ๒) สถานีไฟฟาลำพูน ๒ ตั้งอยู่ที่ตำบลอุโมงค์ ริมถนนชูปเปอร์ไฮเวย์เชียงใหม่ - ลำพูน
- ๓) สถานีไฟฟาลำพูน ๓ ตั้งอยู่ในสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ ตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน
- ๔) สถานีไฟฟ้านิคมอุตสาหกรรมส่วนที่ ๑ ตั้งอยู่ที่พื้นที่นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองลำพูน
- ๕) สถานีไฟฟ้าบ้านโฮ่ง
- ๖) สถานีไฟฟ้าป่าซาง
- ๗) สถานีไฟฟ้าลี่
- ๘) สถานีไฟฟ้านิคมอุตสาหกรรมส่วนที่ ๒ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองลำพูน

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด

มีด่านปศุสัตว์ เป็นด่านกักกันสัตว์ของจังหวัดลำพูน ที่ตั้งด่าน ตำบลดงดำ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ซึ่งเป็นด่านกักกันสัตว์ที่ขนส่งระหว่างจังหวัดลำพูนกับจังหวัดลำปาง

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

ชาวลำพูนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ลำไย มะม่วง หอมแดง กระเทียม ซึ่งมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในประเทศ นอกจากนี้ยังมีการประกอบอาชีพในลักษณะการทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น การทอผ้า แกะสลักไม้ และการจักสาน ในช่วงนอกฤดูเก็บเกี่ยวอีกด้วย ส่วนด้านปศุสัตว์ของจังหวัดลำพูนมีลักษณะการเลี้ยงสัตว์เป็นการเลี้ยงแบบรายย่อยภายในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ การเลี้ยงเป็นฟาร์มมีบ้างแต่ไม่แพร่หลาย เช่น อำเภอป่าซาง อำเภอบ้านโฮ่ง และอำเภอลี้ โดยใช้ทุ่งหญ้าในเขตป่าสงวนและพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม สัตว์ที่เลี้ยง ได้แก่ สุกร โค เป็ด กระจับปี่ แพะ ห่าน นอกจากนี้จังหวัดลำพูน เป็นจังหวัดที่เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคเหนือ โดยเศรษฐกิจของจังหวัดจะขึ้นอยู่กับภาคอุตสาหกรรมเป็นสำคัญ โดยมีสัดส่วนมูลค่าการผลิตอุตสาหกรรมคิดเป็น ร้อยละ ๖๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด รองลงมาเป็นภาคการเกษตร และภาคการค้าที่ร้อยละ ๙ และร้อยละ ๗ ตามลำดับ โดยการผลิตในภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะเป็นภาคอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อส่งออก ทำให้มีมูลค่า การลงทุนในแต่ละปีค่อนข้างมาก ทำให้จังหวัดลำพูน เป็นจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวสูงที่สุดในภาคเหนือ

๑.๕.๒ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มูลค่าเพิ่มขึ้น ราคาประจำปี เท่ากับ ๗๕,๖๔๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๕ โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per capita) เท่ากับ ๑๘๕,๙๕๖ บาทต่อปี

การวิเคราะห์มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP)

๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัด (Gross Provincial Products : GPP) ปี ๒๕๕๙

- GPP มีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี เท่ากับ ๗๐,๓๒๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑,๑๗๘ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๑.๗๐ (ปี ๒๕๕๘ มีมูลค่า ๖๙,๑๕๑ ล้านบาท)
- ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อคน ปี ๒๕๕๙ มีมูลค่า ๑๗๒,๗๑๗ บาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๓,๒๒๖ บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๙๐ (ปี ๒๕๕๘ มีมูลค่า ๑๖๙,๔๙๑ บาท)

๒) มูลค่าเศรษฐกิจที่สำคัญ ๓ ลำดับแรก ปี ๒๕๕๙ ของจังหวัดลำพูน

- ลำดับที่ ๑ สาขาอุตสาหกรรม มีมูลค่าเพิ่ม เท่ากับ ๓๒,๙๔๔ ล้านบาท
- ลำดับที่ ๒ สาขาเกษตรกรรม มีมูลค่าเพิ่ม เท่ากับ ๑๓,๙๑๓ ล้านบาท
- ลำดับที่ ๓ สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน มีมูลค่าเพิ่ม เท่ากับ ๗,๙๑๔ ล้านบาท

๓) สถานการณ์การเติบโตของสาขาการผลิตภาคเกษตร ปี ๒๕๕๙ ของจังหวัดลำพูน

- สาขาเกษตรในปี ๒๕๕๙ มีมูลค่า ๑๓,๙๑๓ ล้านบาท ขยายตัวจากปี ๒๕๕๘ (๑๓,๙๕๖ ล้านบาท) จำนวน ๔๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๓๑

๔) สถานการณ์การเติบโตของภาคนอกเกษตร ปี ๒๕๕๙ ของจังหวัดลำพูน

- ปี ๒๕๕๙ มีมูลค่า ๕๖,๔๑๕ ล้านบาท ขยายตัวจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑,๒๒๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๐ (ปี ๒๕๕๘ มีมูลค่า ๕๕,๑๙๔ บาท)
- ภาคการผลิตรายสาขาที่สำคัญยังคงเป็นภาคอุตสาหกรรม มีมูลค่า ๓๒,๙๔๔ ล้านบาท ขยายตัวจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๒๓๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๒ รองลงมา คือ สาขาเกษตรกรรม มีมูลค่า ๑๓,๙๑๓ ล้านบาท เพิ่มจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๔๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๑
- สาขาการผลิตที่มีการปรับตัวลดลง คือ การศึกษา ปี ๒๕๕๙ มีมูลค่า ๒,๕๗๙ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๗๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๒ (ปี ๒๕๕๘ มีมูลค่า ๒,๖๕๑ บาท) และการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา มีมูลค่า ๑,๒๘๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๘ (ปี ๒๕๕๘ มีมูลค่า ๑,๒๘๕ บาท)
- ปี ๒๕๕๙ ภาคการผลิตในจังหวัดที่มีการขยายตัวที่ลดลง คือ การก่อสร้าง มีมูลค่า ๑,๗๐๘ ล้านบาท ขยายตัวลดลงจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๒๖๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๒ (ปี ๒๕๕๘ มีมูลค่า ๑,๙๗๕ บาท)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดลำพูน ณ ราคาประจำปี

หน่วย : ล้านบาท

ภาคการผลิต	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐ ^F	๒๕๖๑ ^F
ภาคเกษตรกรรม	๑๓,๙๕๖	๑๓,๙๑๓	๑๘,๘๓๔	๑๙,๒๙๕
• เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๑๓,๙๕๖	๑๓,๙๑๓	๑๘,๘๓๔	๑๙,๒๙๕
ภาคนอกเกษตรกรรม	๕๕,๑๙๔	๕๖,๔๑๕	๕๕,๐๔๓	๕๖,๓๘๙
• การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๒๓๒	๓๑๖	๒๔๒	๒๔๘
• การผลิต	๓๓,๑๘๓	๓๒,๙๔๔	๓๑,๘๙๑	๓๒,๖๗๑
• ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๑,๒๘๕	๑,๒๘๖	๑,๓๖๐	๑,๓๙๓
• การจัดหา การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	๔๒๐	๔๙๕	๔๗๗	๔๘๘
• การก่อสร้าง	๑,๙๗๕	๑,๗๐๘	๑,๗๗๗	๑,๘๒๑
• การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	๗,๑๑๕	๗,๙๑๔	๗,๖๘๑	๗,๘๖๙
• การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๓๙๒	๔๐๕	๓๘๒	๓๙๑
• ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๑๙๙	๒๐๙	๑๙๑	๑๙๖
• ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๔๐๒	๓๑๙	๓๘๘	๓๙๗
• กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๒,๓๖๐	๒,๗๐๐	๒,๒๘๔	๒,๓๔๐
• กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๑,๓๘๖	๑,๗๙๙	๑,๖๖๔	๑,๗๐๕
• กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๗	๗	๕	๕
• กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๑๓๕	๑๓๙	๑๒๙	๑๓๒
• การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	๑,๔๒๕	๑,๔๔๘	๑,๗๐๔	๑,๗๔๕
• การศึกษา	๒,๖๕๑	๒,๕๗๙	๒,๘๐๗	๒,๘๗๕
• กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๑,๓๔๗	๑,๔๓๒	๑,๓๒๘	๑,๓๖๑
• ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๒๐๓	๒๓๗	๒๒๒	๒๒๗
• กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	๔๗๗	๔๗๘	๕๑๒	๕๒๕
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๖๙,๑๕๑	๗๐,๓๒๙	๗๓,๘๗๗	๗๕,๖๘๔
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท)	๑๖๙,๔๙	๑๗๒,๗๑	๑๘๑,๕๑	๑๘๕,๙๕
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๔๐๘	๔๐๗	๔๐๗	๔๐๗

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดลำพูน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑)

อัตราการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจจังหวัดลำพูนเฉลี่ย ๕ ปี (๒๕๕๕-๒๕๕๙)

หดตัวร้อยละ -๒.๔ แตกต่างจากอัตราการขยายตัวของประเทศโดยเฉลี่ย ๕ ปี (๒๕๕๕-๒๕๕๙) ร้อยละ ๓.๔ เนื่องจากในปี ๒๕๕๕ และ ๒๕๕๖ ภาวะการผลิตของจังหวัดลำพูนอยู่ในภาวะหดตัวอย่างรุนแรง **-๗.๕** , **-๗.๙** ตามลำดับ จากภาคเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม โดยภาคเกษตรกรรมหดตัวจากผลกระทบภัยแล้งและสภาพอากาศแปรปรวน ทำให้ผลผลิตพืชสำคัญลดลง เช่น ลำไย ข้าวเหนียว ภาคอุตสาหกรรมหดตัวจากการผลิตส่วนประกอบของกล้องถ่ายภาพคอมแพค และส่วนประกอบฮาร์ดดิสก์ที่ดริ์ฟลดลง เนื่องจากว่าลูกค้าได้เปลี่ยนไปใช้สินค้าที่มีความทันสมัย และมีการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามา

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากอัตราการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจในจังหวัดลำพูน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ พบว่าจังหวัดลำพูน มีอัตราการเปลี่ยนแปลงโดยเฉลี่ยหดตัวอยู่ที่ร้อยละ **-๒.๔** แตกต่างจากอัตราการขยายตัวของประเทศโดยเฉลี่ย ๕ ปี (๒๕๕๕-๒๕๕๙) ที่ขยายตัวในอัตราร้อยละ ๓.๔ แต่มีความสอดคล้องกับอัตราการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ เมื่อพิจารณาถึงโอกาสและผลกระทบเศรษฐกิจของจังหวัดลำพูนจะ

พบว่าโครงสร้างของเศรษฐกิจการผลิตในภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนสำคัญเฉลี่ยถึงร้อยละ ๕๐ และภาคเกษตรกรรมเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๓๐ จึงทำให้อัตราการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับภาวะการผลิตในภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรมเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม จากการประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดลำพูนในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และวิเคราะห์แนวโน้มปี พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่าเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดลำพูนปี ๒๕๖๑ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑.๗ จากการผลิตภาคเกษตรกรรม และภาคการบริการเป็นสำคัญ มีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๖.๑ ด้านอุตสาหกรรม

จังหวัดลำพูนเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ มีพื้นที่ประมาณ ๑,๗๘๘ ไร่ และเป็นที่ตั้งของสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ มีพื้นที่ประมาณ ๒,๒๐๐ ไร่ ปัจจุบัน นิคมอุตสาหกรรมแห่งใหม่ (นิคมอุตสาหกรรมลำพูน ๒) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ได้มีการประกาศจัดตั้งเขตนิคมอุตสาหกรรมทั่วไป “นิคมอุตสาหกรรมลำพูน ๒” เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ก่อนมีการประกาศใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองลำพูน พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งผ่านการเห็นชอบจากการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) และประกาศจัดตั้งเป็นเขตนิคมอุตสาหกรรมเรียบร้อยแล้ว โดยมีพื้นที่ประมาณ ๓๕๒ ไร่ ๓ งาน ๑๙ ตารางวา สำหรับรองรับโรงงานอุตสาหกรรมที่จะเข้าไปอยู่รวมกันอย่างเป็นสัดส่วนในพื้นที่จังหวัดลำพูน มีโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (สะสม) ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ รวมทั้งสิ้น ๙๗๒ โรงงาน มูลค่าการลงทุนรวม ๑๑๒,๒๖๙.๕๒ ล้านบาท จำนวนแรงงานรวม ๗๒,๘๒๒ คน จำแนกเป็น

๑. โรงงานนอกเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จำนวน ๘๘๘ โรงงาน มูลค่าการลงทุนรวม ๔๑,๒๒๕.๕๒ ล้านบาท จำนวนแรงงานรวม ๓๒,๐๘๒ คน
๒. โรงงานที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือที่เปิดดำเนินการ ๗๔ โรงงาน มูลค่าการลงทุนรวม ๗๑,๐๔๔.๐๐ ล้านบาท จำนวนแรงงานรวม ๔๐,๗๔๐ คน

๑.๖.๒ ด้านการท่องเที่ยว

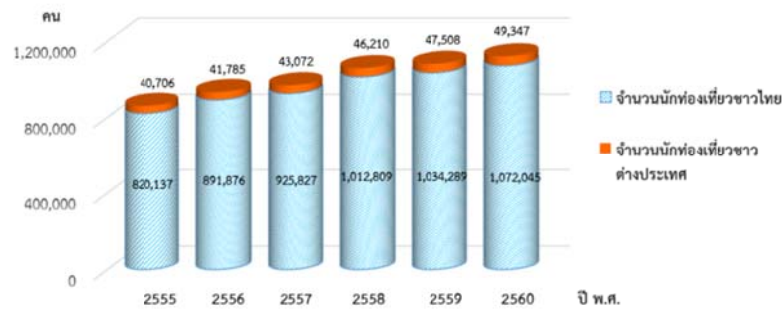
จังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดเล็ก ๆ ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดเชียงใหม่ มีระยะห่างเพียง ๒๑ กิโลเมตร โดยในช่วงระยะเวลา ๒ ปีที่ผ่านมา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดภายใต้โครงการ “เมืองต้องห้าม...พลาด” เนื่องจากจังหวัดลำพูน เป็นเมืองเล็ก ๆ จึงมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ภายในตัวเมืองมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก จึงพบเห็นวัดวาอาราม ตึกเก่า เรือนโบราณ รายเรียงอยู่สองข้างทาง ถึงแม้จะเป็นเมืองเล็ก ๆ แต่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมายาวนานที่สุดในแผ่นดินล้านนาอาณาจักรหรือรัฐชยเป็นอาณาจักรพระพุทธศาสนาที่เจริญรุ่งเรืองมากกว่า ๖๐๐ ปีก่อน ก่อนที่พญาเม็งราย จะสร้างเมืองเชียงใหม่ขึ้น นับได้ว่าเป็นเมืองโบราณที่มีอายุยาวนานถึง ๑,๓๐๐ ปี มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ ประเพณีวัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าสนใจ เช่น หมู่บ้านชาวยอง หมู่บ้านชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง หมู่บ้านผลิตสินค้าหัตถกรรมและศิลปวัฒนธรรม ทั้งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวอยู่แล้ว และมีศักยภาพที่จะพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ควรแก่การอนุรักษ์และการจัดการอย่างเหมาะสม แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. ประเภทธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติแม่ปิง อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล ฯลฯ
๒. ประเภทโบราณสถาน ได้แก่ วัดพระธาตุหรือรัฐชยวรมหาวิหาร วัดจามเทวี วัดพระยืน วัดม้าวัน ตลอดจนโบราณสถานที่สำคัญและวัดที่มีชื่อเสียงกระจายอยู่ในทุกอำเภอ

๓. ประเภทวัฒนธรรม หมู่บ้านชาวเขา ผลผลิตและกิจกรรม วิถีชีวิต ได้แก่ บ้านหนองเงือก บ้านดอนหลวง (หมู่บ้านทอผ้า) ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง หมู่บ้านผลิตไม้แกะสลักบ้านหนองยางฟ้า ตำบล ทากาศ อำเภอแม่ทา ฯลฯ

ข้อมูลจากสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำพูน พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดลำพูน มี อัตราเพิ่มสูงขึ้นในทุก ๆ ปี โดยในปี ๒๕๖๐ มีจำนวนนักท่องเที่ยว ๑,๑๒๑,๓๙๒ คน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๓.๖๖ (๑,๐๘๑,๗๙๗ คน) โดยเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยร้อยละ ๙๕.๖๐ และนักท่องเที่ยว ต่างประเทศ ร้อยละ ๔.๔๐ และส่งผลให้เกิดการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑,๔๗๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๓.๖๗ (๑,๓๘๕ ล้านบาท)

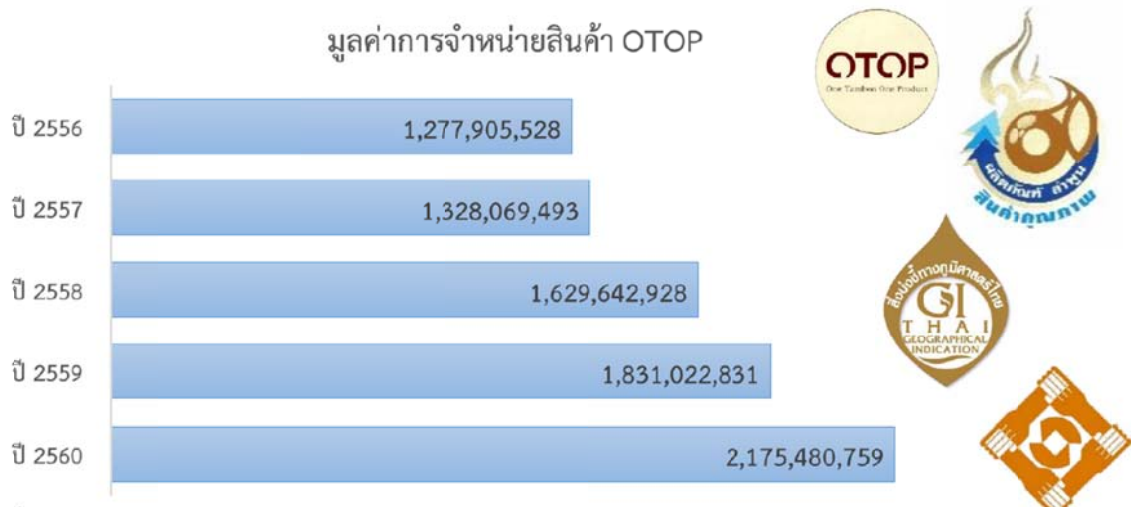
แผนภาพ : จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดลำพูน ปี พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๐

ที่มา : สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำพูน

จังหวัดลำพูน มีการส่งเสริมและพัฒนาของฝากและของที่ระลึกของจังหวัด ให้มีความเป็น อัตลักษณ์ของจังหวัด โดยได้กำหนดใช้ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์ลำพูน (Lamphun Brand) เป็นตราสัญลักษณ์ ยืนยันแหล่งกำเนิดของสินค้าหรือบริการที่มีแหล่งผลิตในจังหวัดลำพูน ซึ่งสินค้าที่ใช้ตราสัญลักษณ์ดังกล่าวจะ เป็นสินค้าหรือบริการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ บ่งบอกถึงเอกลักษณ์หรือวัฒนธรรมของ จังหวัดลำพูน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวในการซื้อสินค้า ส่งผลให้จังหวัดมีรายได้มากขึ้นอีก ทางหนึ่ง และเมื่อพิจารณามูลค่าการจำหน่ายสินค้าของฝากของที่ระลึก (OTOP) ของจังหวัดลำพูน มีมูลค่าเพิ่ม สูงขึ้นในทุก ๆ ปี

แผนภาพ : มูลค่าการจำหน่ายสินค้า OTOP

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำพูน

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดลำพูนได้ร่วมแคมเปญ “Amazing Thailand Go Local เทียบท้องถิ่น ไทยชุมชนเติบโต” ขานรับนโยบายรัฐบาลปลุกกระแสท่องเที่ยวเมืองรองใน ๕๕ เมืองรอง ซึ่งจังหวัดลำพูนมีความหลากหลายและมีจุดเด่นทางด้านแหล่งท่องเที่ยวอนุรักษ์วัฒนธรรม โบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ วิถีชีวิต โดยมีกิจกรรมการท่องเที่ยว “๙ มหัศจรรย์ ล้านนาที่ลละปูน” เน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่นำเสนอความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของจังหวัดลำพูน ซึ่งประกอบไปด้วย

- ลำพูน ลานบุญ ล้านนา งานสวดมนต์ข้ามปี
- น้ดก้นที่ขุนตาล สะพานขาว
- เปิดเมืองลี วิถีครุบา
- ถนนคนงาม เมืองป่าซาง ปีใหม่เมืองลำพูน
- ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ ครบ ๑๔๐ ปี ตีกลองถวายบูชาครุบาเจ้าศรีวิชัย นักบุญแห่งล้านนา
- สรงน้ำพระบรมธาตุหริภุญชัย คนไทยพลาดไม่ได้
- สลากย้อมเมืองลำพูน ประเพณีหนึ่งเดียวในโลก
- ยี่เป็งเมืองลำพูน ถวายโคม ๕๐,๐๐๐ ดวง แด่องค์พระธาตุหริภุญชัย
- วันพระแม่ย่าเมือง

โดยในปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔ จังหวัดลำพูน มุ่งเน้นพัฒนาการเป็นเมืองที่เป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวประสบการณ์ด้านวัฒนธรรม และการเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงานเชิงวัฒนธรรม ทั้งนี้ ปัจจัยด้านมาตรฐานสินค้า ของฝากของที่ระลึกของจังหวัด ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ ในการสร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยว และแผนการประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ตามปฏิทินงานที่สำคัญในรอบปี รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิตและวัฒนธรรม สร้างความประทับใจและกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดอีกครั้ง

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครั้วเรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรรมภาคเกษตรของจังหวัดลำพูน

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนครั้วเรือน	จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรรม	ร้อยละจำนวนครั้วเรือนเกษตร/ครั้วเรือนทั้งหมด
๑	เมืองลำพูน	๗๐,๒๓๙	๑๒,๖๘๒	๑๘.๐๖
๒	แม่ทา	๑๖,๕๔๐	๗,๓๕๐	๔๔.๔๔
๓	บ้านโฮ้ง	๑๕,๗๗๔	๗,๗๙๕	๔๙.๕๒
๔	ลี้	๒๓,๐๓๓	๑๑,๘๗๘	๕๑.๕๗
๕	ทุ่งหัวช้าง	๗,๔๗๑	๖,๐๓๒	๘๐.๗๔
๖	ป่าซาง	๒๓,๘๒๑	๙,๗๐๑	๔๐.๗๒
๗	บ้านธิ	๗,๔๕๑	๒,๙๒๑	๓๙.๒๐
๘	เวียงหนองล่อง	๗,๔๔๐	๔,๑๓๒	๕๕.๕๔
รวม		๑๗๑,๗๖๙	๖๒,๔๙๑	๓๖.๓๖

ที่มา : กรมการปกครอง สำนักงานจังหวัดลำพูน สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน (ปี ๒๕๖๑)

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดลำพูน

อำเภอ	พื้นที่การเกษตร						รวมพื้นที่ (ไร่)
	ที่นา (ไร่)	พืชไร่ (ไร่)	ไม้ผล/ไม้ยืนต้น (ไร่)	พืชผัก (ไร่)	ไม้ดอก/ไม้ประดับ (ไร่)	อื่นๆ (ไร่)	
เมืองลำพูน	๖๓,๑๒๘	๓	๔๓,๔๙๗	๔,๖๗๕	๑๒	๓,๖๕๓	๑๑๔,๙๖๘
แม่ทา	๑๕,๕๓๕	๕,๔๒๒	๒๘,๐๘๔	๒,๗๖๗	๕๐	๒,๓๘๔	๕๔,๒๔๒
บ้านโฮ้ง	๙,๑๘๘	๑,๑๑๒	๕๓,๕๑๔	๔,๐๔๓	-	-	๖๗,๘๕๗
ลี้	๑๔,๗๖๑	๗๘,๗๖๓	๗๙,๓๒๖	๕,๐๐๕	-	๑๓,๐๙๕	๑๙๐,๙๕๐
ทุ่งหัวช้าง	๑๐,๒๒๖	๔๘,๙๑๒	๒๕,๘๑๓	๘๔๙	๑๖๒	๘,๓๘๔	๙๔,๓๔๖
ป่าซาง	๑๐,๓๗๑	๗๔๖	๖๕,๐๕๒	-	-	๓๓,๒๖๘	๑๐๙,๔๓๗
บ้านธิ	๑๖,๑๐๐	๑,๗๙๐	๑๔,๘๑๘	๘๖๓	๕	๒๕๐	๓๓,๘๒๖
เวียงหนองล่อง	๑,๔๐๙	๑๕๒	๑๙,๑๘๖	๕๔๓	-	๒๐๗	๒๑,๔๙๗
รวม	๑๔๐,๗๑๘	๑๓๖,๙๐๐	๓๒๙,๒๙๐	๑๘,๗๔๕	๒๒๙	๖๑,๒๔๑	๖๘๗,๑๒๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน (ปี ๒๕๖๑)

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

แหล่งน้ำของจังหวัดลำพูน

การพัฒนาแหล่งน้ำแยกตามประเภทโครงการ	จำนวนโครงการ	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
๑. อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ (เขื่อนแม่งวงอุดมธารา)	(๑)	(๒๖๓)	๕๑,๘๑๔
๒. อ่างเก็บน้ำขนาดขนาดกลาง	๔	๓๕.๑๐๐	๒๓,๗๐๐
๓. อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก (ถ้ำฮอน)	๖	๑.๕๘๒	๔,๒๕๐
๔. อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก (พรต.)	๓๙	๒๓.๘๕๒	๔๓,๔๐๐
รวม	๔๙	๖๐.๕๓๔	๑๒๓,๙๖๔
๕. ฝ่ายทดน้ำขนาดกลาง	๕	-	๗๘,๒๐๐
๖. ฝ่ายทดน้ำขนาดเล็ก (พรต) และยังไม่ถ้ำฮอน	๑๕	-	๑๖,๙๐๐
๗. ฝ่ายทดน้ำขนาดเล็ก (ถ้ำฮอน)	๘๙	-	๑๑๔,๙๓๕
รวม	๑๑๐	-	๒๑๑,๗๓๕
๖. สถานีสูบน้ำไฟฟ้า	๓๓	-	๔๐,๒๔๕
รวมทั้งสิ้น	๑๙๒	๖๐.๕๓๔	๓๗๗,๑๔๔

ที่มา : โครงการชลประทานจังหวัดลำพูน (ปี ๒๕๖๑)

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่น ๆ

แหล่งน้ำบาดาล พื้นที่ราบลุ่มแอ่งเชียงใหม่-ลำพูน ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๓,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร อยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน มีปริมาณน้ำที่กักเก็บประมาณ ๔๘๕ ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ ประมาณ ๙๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการสูบน้ำไปใช้แล้วประมาณ ๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี เหลือน้ำที่จะสามารถนำมาใช้ประมาณ ๗๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี สามารถทำนาปรังได้ประมาณ ๓๘,๕๐๐ ไร่ต่อปี

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดลำพูน ปีการผลิต ๒๕๖๑

ชนิดพืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)
ลำไย	๒๗๐,๒๔๕	๒๖๙,๔๔๔	๒๕๑,๐๘๖	๙๓๒
ข้าวนาปี	๑๑๗,๕๕๐	๑๑๕,๘๕๘	๗๑,๘๗๙	๖๑๑
ข้าวนาปรัง	๑๗,๗๓๑	๑๗,๖๘๓	๑๒,๕๖๒	๗๐๘
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๗๙,๔๐๖	๗๙,๔๐๖	๕๘,๑๙๕	๗๓๓
กระเทียม	๔,๘๗๕	๔,๘๗๕	๔,๗๗๐	๙๗๙
หอมแดง	๕,๙๗๕	๕,๙๗๕	๑๒,๕๕๘	๒,๑๐๒
มันฝรั่ง	๓,๖๒๘	๓,๖๒๘	๑๑,๗๒๕	๓,๒๓๒
ถั่วเหลือง	๑๑๑	๑๑๑	๓๓	๒๙๗
ปาล์มน้ำมัน	๗๙๘	๙๖๐	๑,๐๐๕	๑,๐๔๖
ยางพารา	๕,๕๖๗	๓,๗๘๓	๕๙๖	๑๕๘

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑)

ผลผลิตลำไย ปีการผลิต ๒๕๖๑

จังหวัด/อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
ลำพูน	๒๗๐,๒๔๕	๒๖๙,๔๔๔	๒๕๑,๐๘๖	๙๓๒
เมืองลำพูน	๔๑,๖๗๙	๔๑,๕๙๔	๓๓,๙๔๓	๘๑๖
บ้านโฮ้ง	๓๗,๖๑๗	๓๗,๒๑๑	๔๔,๔๐๘	๑,๑๙๓
ป่าซาง	๔๗,๐๑๓	๔๖,๘๒๒	๔๖,๔๙๑	๙๙๓
แม่ทา	๒๖,๕๔๔	๒๖,๔๗๕	๒๙,๒๗๘	๑,๑๐๖
ลี้	๗๘,๐๑๑	๗๗,๙๙๕	๕๘,๘๙๗	๗๕๕
ทุ่งหัวช้าง	๑๐,๑๖๓	๑๐,๑๕๕	๕,๒๐๙	๕๑๓
บ้านธิ	๑๑,๓๔๐	๑๑,๓๒๘	๑๐,๓๙๓	๙๑๗
เวียงหนองล่อง	๑๗,๘๗๘	๑๗,๘๖๔	๒๒,๔๖๘	๑,๒๕๘

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑)

ผลผลิตข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๑

จังหวัด/อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.) ความชื้น ๑๕%	
				เก็บ	ปลูก
ลำพูน	๑๑๗,๕๕๐	๑๑๕,๘๕๘	๗๑,๘๗๙	๖๑๑	๖๒๐
เมืองลำพูน	๔๐,๙๒๓	๔๐,๖๔๑	๒๖,๗๔๒	๖๕๓	๖๕๘
บ้านโฮ้ง	๓,๓๓๙	๓,๑๗๙	๑,๙๕๕	๕๘๖	๖๑๕
ป่าซาง	๑๑,๖๗๐	๑๑,๑๘๖	๗,๒๔๙	๖๒๑	๖๔๘
แม่ทา	๑๕,๘๓๑	๑๕,๗๑๕	๙,๔๑๓	๕๙๕	๕๙๙
ลี้	๑๔,๙๕๕	๑๔,๙๐๗	๘,๔๐๘	๕๖๒	๕๖๔
ทุ่งหัวช้าง	๑๐,๙๓๖	๑๐,๕๐๕	๕,๖๑๐	๕๑๓	๕๓๔
บ้านธิ	๑๗,๘๑๐	๑๗,๗๑๒	๑๑,๒๔๗	๖๓๑	๖๓๕
เวียงหนองล่อง	๒,๐๘๖	๒,๐๑๓	๑,๒๕๖	๖๐๒	๖๒๔

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑)

ผลผลิตข้าวนาปรัง ปีการผลิต ๒๕๖๑

จังหวัด/อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.) ความชื้น ๑๕%	
				เก็บ	ปลูก
ลำพูน	๑๗,๗๓๑	๑๗,๖๘๓	๑๒,๕๖๒	๗๐๘	๗๑๐
เมืองลำพูน	๑๐,๓๓๙	๑๐,๓๐๐	๗,๓๒๓	๗๐๘	๗๑๑
ป่าซาง	๕,๑๑๙	๕,๑๑๔	๓,๗๔๙	๗๓๒	๗๓๓
บ้านธิ	๑,๕๑๑	๑,๕๐๗	๙๕๔	๖๓๑	๖๓๓
เวียงหนองล่อง	๗๖๒	๗๖๒	๕๓๖	๗๐๓	๗๐๓

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑)

ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีการผลิต ๒๕๖๑

จังหวัด/อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.) ความชื้น ๑๔.๕%	
				ปลูก	เก็บ
ลำพูน	๗๙,๔๐๖	๗๙,๔๐๖	๕๘,๑๙๕	๗๓๓	๗๓๓
บ้านโฮ้ง	๗๓๕	๗๓๕	๔๘๑	๓๕๔	๓๕๔
แม่ทา	๓,๐๖๘	๓,๐๖๘	๒,๐๕๖	๖๗๐	๖๗๐
ลี้	๖๑,๓๖๐	๖๑,๓๖๐	๔๕,๑๖๑	๗๓๖	๗๓๖
ทุ่งหัวช้าง	๑๔,๒๔๓	๑๔,๒๔๓	๑๐,๔๙๗	๗๓๗	๗๓๗

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑)

ผลผลิตกระเทียม ปีการผลิต ๒๕๖๑

จังหวัด/อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	
				ปลูก	เก็บ
ลำพูน	๔,๘๗๕	๔,๘๗๕	๔,๗๗๐	๙๗๙	๙๗๙
เมืองลำพูน	๘	๘	๗	๘๙๓	๘๗๕
บ้านโฮ้ง	๓๒๒	๓๒๒	๖๗๙	๙๔๐	๙๔๐
ป่าซาง	๗๕	๗๕	๖๗	๘๙๓	๘๙๓
แม่ทา	๓๙	๓๙	๓๔	๘๗๒	๘๗๒
ลี้	๓,๘๘๙	๓,๘๘๙	๓,๘๔๖	๙๘๙	๙๘๙
ทุ่งหัวช้าง	๑๐๒	๑๐๒	๙๘	๙๖๑	๙๖๑
เวียงหนองล่อง	๔๐	๔๐	๓๙	๘๗๕	๘๗๕

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑)

ผลผลิตหอมแดง ปีการผลิต ๒๕๖๑

จังหวัด/อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	
				ปลูก	เก็บ
ลำพูน	๕,๙๗๕	๕,๙๗๕	๑๒,๕๕๘	๒,๑๐๒	๒,๑๐๒
บ้านโฮ้ง	๔,๑๑๖	๔,๑๑๖	๙,๑๑๗	๒,๒๑๕	๒,๒๑๕
ป่าซาง	๖๐๑	๖๐๑	๑,๑๙๑	๑,๙๘๒	๑,๙๘๒
แม่ทา	๑๕๐	๑๕๐	๑๘๕	๑,๒๓๓	๑,๒๓๓
ลี้	๙๘๙	๙๘๙	๑,๘๔๔	๑,๘๖๕	๑,๘๖๕
ทุ่งหัวช้าง	๑๑๕	๑๑๕	๒๑๔	๑,๘๓๑	๑,๘๖๑
เวียงหนองล่อง	๔	๔	๗	๑,๗๕๐	๑,๗๕๐

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑)

ผลผลิตมันฝรั่ง ปีการผลิต ๒๕๖๑

จังหวัด/อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	
				ปลูก	เก็บ
ลำพูน	๓,๖๒๘	๓,๖๒๘	๑๑,๗๒๕	๓,๒๓๒	๓,๒๓๒
ลี้	๕๘๘	๕๘๘	๑,๙๐๐	๓,๒๓๑	๓,๒๓๑
ทุ่งหัวช้าง	๓,๐๔๐	๓,๐๔๐	๙,๘๒๕	๓,๒๓๒	๓,๒๓๒

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑)

ผลผลิตถั่วเหลือง รุ่น ๒ ปีการผลิต ๒๕๖๑

จังหวัด/อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	
				ปลูก	เก็บ
ลำพูน	๑๑๑	๑๑๑	๓๓	๒๙๗	๒๙๗
ลี้	๑๑๑	๑๑๑	๓๓	๒๙๗	๒๙๗

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑)

ผลผลิตปาล์มน้ำมัน ปีการผลิต ๒๕๖๐

จังหวัด/อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
ลำพูน	๗๙๘	๙๖๐	๑,๐๐๕	๑,๐๕๖
เมืองลำพูน	๓๐	๓๐	๓๑	๑,๐๔๑
แม่ทา	๒๗๗	๒๗๗	๒๙๓	๑,๐๕๗
ลี้	๑๖๘	๓๓๐	๓๓๑	๑,๐๐๔
ทุ่งหัวช้าง	๑๑๘	๑๑๘	๑๐๕	๘๙๒
บ้านธิ	๒๐๕	๒๐๕	๒๔๔	๑,๑๙๐

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑)

ผลผลิตยางพารา ปีการผลิต ๒๕๖๐

จังหวัด/อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่กรีดยาง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
ลำพูน	๕,๕๖๗	๓,๗๘๓	๕๙๖	๑๕๘
เมืองลำพูน	๑๕๔	๑๕๔	๑๔	๘๙
บ้านโฮ่ง	๔๐	๔๐	๓	๘๓
ป่าซาง	๑๓๙	๑๓๙	๑๐	๖๙
แม่ทา	๓๔๔	๒๙๔	๔๒	๑๔๔
ลี้	๔,๒๓๔	๒,๖๘๒	๔๖๑	๑๗๒
ทุ่งหัวช้าง	๖๓๗	๔๕๕	๖๔	๑๔๑
บ้านธิ	๑๙	๑๙	๒	๗๙

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑)

๒.๔.๒ ด้านการปลูสัตว์ของจังหวัดลำพูน
ข้อมูลด้านการปลูสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๑

อำเภอ	โคเนื้อ		โคนม		กระบือ		สุกร	
	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร
เมืองลำพูน	๔,๕๕๖	๓๘๐	๖๖๑	๒๒	๙๐๐	๘๓๙	๗๖,๙๑๑	๒๐๑
แม่ทา	๔,๘๙๓	๔๗๗	๗,๖๙๕	๑๕๔	๑,๗๔๐	๑,๘๘๔	๑๒๗,๔๒๓	๑๖๖
บ้านโฮ้ง	๑,๔๓๖	๑๐๑	๔,๓๓๕	๕๔	๑๑๙	๑๖๖	๒,๕๔๓	๔๑
ลี้	๑๐,๗๔๒	๕๐๒	๔๐	๓	๔๗๓	๕๑๐	๑๑,๕๖๗	๖๖๑
ทุ่งหัวช้าง	๔,๑๒๕	๒๒๖	๘๑	๒	๑๐๒	๑๑๙	๙,๔๐๓	๗๒๓
ป่าซาง	๓๘๘	๔๖	๒๐๙	๕	๗๐	๗๒	๑๓,๗๗๐	๕๐
บ้านธิ	๑,๓๑๔	๑๗๒	๑๑,๓๕๔	๒๒๔	๑๐๔	๑๕๘	๔,๒๓๒	๓๙
เวียงหนองล่อง	๑,๗๕๖	๑๒๘	๕๖๑	๑๑	๑๔๘	๑๘๑	๔,๑๔๙	๒๖๙
รวมทั้งจังหวัด	๒๙,๒๒๐	๒,๐๓๒	๒๔,๙๓๖	๔๗๕	๓,๖๕๖	๓,๙๒๙	๒๔๙,๙๙๘	๒,๑๕๐

อำเภอ	ไก่		เป็ด		แพะ		แกะ	
	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร
เมืองลำพูน	๑,๐๖๒,๒๗๐	๑๐,๖๔๒	๑๒,๖๗๐	๑๓๘	๒๕๘	๒	๑๖	๒
แม่ทา	๓๓๑,๑๗๑	๓,๖๖๗	๒,๓๘๘	๔๓	๐	๐	๐	๐
บ้านโฮ้ง	๔๔๗,๗๒๘	๑,๗๕๔	๓๘๗	๑๕	๐	๐	๐	๐
ลี้	๖๒๗,๒๐๓	๙,๕๖๒	๑,๕๕๙	๙๐	๓๑	๐	๐	๐
ทุ่งหัวช้าง	๑๔๑,๗๖๕	๑,๐๗๓	๐	๐	๐	๐	๐	๐
ป่าซาง	๑,๐๖๕,๖๘๗	๓,๙๙๖	๔๔๔	๒๒	๑๐๐	๐	๔๖	๒
บ้านธิ	๑๙๖,๓๕๓	๑,๔๒๗	๒,๑๔๓	๖๖	๒๔	๑	๐	๐
เวียงหนองล่อง	๑๕๔,๗๘๘	๑,๗๐๗	๑,๘๐๗	๔๒	๐	๐	๐	๐
รวมทั้งจังหวัด	๔,๐๒๖,๙๗๕	๓๓,๘๒๘	๒๑,๓๙๘	๔๑๖	๔๑๓	๓	๖๒	๔

ที่มา : จากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำพูน (ปี ๒๕๖๑)

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัดลำพูน
ปริมาณสัตว์น้ำ

ในปี ๒๕๖๑ ปริมาณสัตว์น้ำในจังหวัดลำพูน รวม ๕๗๓.๒๑ ตัน เป็นปลาตุกจำนวน ๒๙๕.๓๙ ตัน ปลาหมอ จำนวน ๑.๖๐ ตัน ปลาดุกจำนวน ๖.๒๙ ตัน ปลานิล จำนวน ๑๖๓.๔๖ ตัน ปลาไน จำนวน ๐.๑๓ ตัน ปลายี่สกเทศ จำนวน ๐.๐๘ ตัน ปลาชนิดอื่น ๆ จำนวน ๑๐๖.๒๗ ตัน ซึ่งอำเภอที่มีปริมาณสัตว์น้ำมากที่สุด คือ อ.เมืองลำพูน รองลงมา คือ อ.บ้านธิ อ.ป่าซาง อ.แม่ทา อ.ลี้ อ.บ้านโฮ้ง อ.เวียงหนองล่อง ทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๒,๕๕๓ ราย (จับพิกัดด้วย GPS แล้ว ๒,๕๕๓ ราย) พื้นที่เลี้ยง ๑,๒๔๖ ไร่ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ผู้เลี้ยงส่วนใหญ่เลี้ยงเพื่อขีพ เช่นการเลี้ยงปลาในบ่อดิน ในร่องสวน ในบ่อซีเมนต์ และในบ่อพลาสติก

ทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ปี	จำนวนราย	พื้นที่ (ไร่)	การจับพื้กัตฟาร์ม	ชนิดสัตว์น้ำ
๒๕๕๙	๒,๕๙๒	๑,๒๙๕	๒,๕๙๒	นิล,ตุก,ตะเพียนและปลาอื่นๆ
๒๕๖๐	๒,๕๔๗	๑,๒๔๒	๒,๕๔๗	นิล,ตุก,ตะเพียนและปลาอื่นๆ
๒๕๖๑	๒,๕๕๓	๑,๒๔๖	๒,๕๕๓	นิล,ตุก,ตะเพียนและปลาอื่นๆ

ทะเบียนผู้เลี้ยงปลาในกระชัง

ปี	จำนวนราย	จำนวนกระชัง	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	ชนิดสัตว์น้ำ
๒๕๕๙	๔	๔๑	๗๗๘	ปลาทับทิม, ปลาตุก
๒๕๖๐	๔	๔๑	๗๗๘	ปลาทับทิม, ปลาตุก
๒๕๖๑	๕	๕๓	๙๑๖	ปลาทับทิม, ปลาตุก

การเลี้ยงปลาในกระชัง ในแม่น้ำปิง และลำน้ำกวง จากการสำรวจเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๑ มีจำนวน ๕ ราย ๕๓ กระชัง พื้นที่เลี้ยง ๙๑๖ ตารางเมตร กระจายในเขต อ.ป่าซาง และ อ.เมืองลำพูน ชนิดปลาที่เลี้ยง ได้แก่ ปลาทับทิม ปลาตุก

การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ

ปี	จำนวน (ตัว)	จำนวนแหล่งน้ำ	ชนิดสัตว์น้ำ
๒๕๕๙	๙,๐๓๗,๐๐๐	๑๖๗	ตะเพียน,นิล,ยี่สกเทศ,นวลจันทร์เทศ,อึ่งเพ้า และกบนา
๒๕๖๐	๑,๓๖๖,๙๙๙	๑๑๖	ตะเพียน,นิล,ยี่สกเทศ,นวลจันทร์เทศ, สร้อยขาว,อึ่งเพ้า และกบนา
๒๕๖๑	๒,๒๓๘,๙๗๗	๑๓๔	ตะเพียน,นิล,ยี่สกเทศ,นวลจันทร์เทศ, สร้อยขาว,อึ่งเพ้า และกบนา

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดลำพูน ปี ๒๕๖๑

ครัวเรือนและพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ

ในปี ๒๕๖๐ มีเกษตรกรเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๒,๓๗๒ ครัวเรือน มีพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ ทั้งหมด ๑,๑๗๗ ไร่ แบ่งตามประเภทการเลี้ยง ในบ่อ จำนวน ๑,๐๗๓.๒๑ ไร่ ตามร่องสวน จำนวน ๑๐๒.๓๘ ไร่ และในกระชัง ๐.๙๙ ไร่ ผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จำนวน ๔๕๗,๔๒๕.๑๕ กิโลกรัม

อำเภอ	ครัวเรือน	ประเภทการเลี้ยง (ไร่)					ผลผลิตการเลี้ยง สัตว์น้ำจืด (กก.)
		รวม	บ่อ	นา	ร่องสวน	กระชัง	
รวมยอด	๒,๓๖๓	๑,๑๗๗	๑,๐๗๓.๒๑	-	๑๐๒.๓๘	๐.๙๙	๔๕๗,๔๒๕.๑๕
เมืองลำพูน	๖๒๙	๓๗๕.๘๒	๒๗๓.๔๔	-	๑๐๒.๓๘	-	๒๘๓,๓๑๓.๙๘
แม่ทา	๕๐๔	๒๑๐.๐๙	๒๑๐.๐๙	-	-	-	๓๔,๙๘๔.๑๔
บ้านโฮ่ง	๔๒	๑๔.๖๑	๑๔.๖๑	-	-	-	๑,๙๖๓.๙๑
ลี้	๕๘๘	๒๗๐.๗๘	๒๗๐.๗๘	-	-	-	๓๗,๗๗๓.๐๑
ทุ่งหัวช้าง	๙๐	๔๑.๐๐	๔๑.๐๐	-	-	-	๕,๙๑๗.๕๒
ป่าซาง	๒๘๓	๑๗๐.๐๕	๑๖๙.๔๐	-	-	๐.๖๕	๘๐,๖๑๗.๘๕
บ้านธิ	๒๑๗	๙๐.๕๖	๙๐.๕๖	-	-	-	๑๒,๒๐๑.๓๖
เวียงหนองล่อง	๑๐	๓.๖๑	๓.๒๗	-	-	๐.๓๔	๖๕๓.๓๘

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดลำพูน ปี ๒๕๖๐

ข้อมูลปริมาณสัตว์น้ำ ด้านการประมงของจังหวัดลำพูน

อำเภอ	รวม	ปลาช่อน	ปลาดุก	ปลาหมอ	ปลา ตะเพียน	ปลานิล	ปลาไน	ปลา สวาย	ปลา ยี่สก เทศ	อื่นๆ
รวม	๕๗๓.๒๑	๐.๐๐	๒๙๕.๓๙	๑.๖๐	๖.๒๙	๑๖๓.๔๖	๐.๑๓	๐.๐๐	๐.๐๘	๑๐๖.๒๗
เมือง ลำพูน	๓๕๘.๔๑	-	๒๖๗.๖๘	๑.๓๔	๒.๒๖	๖๘.๙๗	๐.๐๕	-	๐.๐๘	๑๘.๐๔
แม่ทา	๔๐.๕๓	-	๓.๔๓	-	๑.๑๒	๓๑.๑๓	-	-	-	๔.๘๕
บ้านโฮ้ง	๓.๕๓	-	๐.๘๐	-	-	๒.๗๓	-	-	-	-
ลี้	๒๑.๔๒	-	๗.๓๘	-	๐.๙๖	๑๓.๐๙	-	-	-	-
ทุ่งหัวช้าง	๑.๔๖	-	๑.๒๗	๐.๑๕	-	๐.๐๔	-	-	-	-
ป่าซาง	๔๖.๔๖	-	๑๓.๐๑	-	๑.๙๑	๓๑.๔๕	๐.๐๔	-	-	๐.๐๕
บ้านธิ	๙๗.๘๗	-	๑.๘๒	-	๐.๐๔	๑๒.๖๓	๐.๐๔	-	-	๘๓.๓๓
เวียง หนอง ล่อง	๓.๕๒	-	-	๐.๑๑	-	๓.๔๑	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดลำพูน ปี ๒๕๖๑

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

๑) ลำไยเบ็ยวเขียวลำพูน (Lamphun Biaokhiao Longan) ลำไยพันธุ์เบ็ยวเขียวป่าเส้า ลักษณะผลกลม ผิวเปลือกขรุขระ สีน้ำตาลปนเขียว เนื้อมีสีขาวชุ่ม แน่น รสชาติหวานหอม เมล็ดสีดำมัน กลมและแบนด้านข้าง ขอบเขตพื้นที่การปลูกและการผลิตลำไยเบ็ยวเขียวลำพูน ครอบคลุมพื้นที่ ๖ ตำบล คือ ต.หนองช้างคืน ต.อุโมงค์ ต.เหมืองง่า ต.ต้นธง ต.ริมปิง และ ต.ประตูป่า ของ อ.เมืองลำพูน จ.ลำพูน

๒) ลำไยอบแห้งเนื้อสีทองลำพูน (Lamphun Golden Dried Longan) เป็นลำไยพันธุ์ดออบแห้ง มีสีเหลืองทอง เนื้อหนาและแห้ง ไม่เหนียวติดมือ มีรสชาติดหวาน และมีกลิ่นหอมเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ สามารถเก็บไว้ได้นานโดยที่กลิ่นและรสชาติไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งปลูกและผ่านกรรมวิธีอบแห้งในเขตพื้นที่จังหวัดลำพูน แหล่งผลิตที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) มีดังนี้

๒.๑ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านริมร่อง

ที่อยู่ ๒๘๘ ม.๗ ต.มะเขือแจ้ อ.เมืองลำพูน จ.ลำพูน

๒.๒ วิสาหกิจชุมชนแปรรูปลำไยเนื้อสีทองบ้านสันป่าเหียง

ที่อยู่ ๒๐๕ ม.๗ ต.มะเขือแจ้ อ.เมืองลำพูน จ.ลำพูน

ที่มา : กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์

(สืบค้นข้อมูล <https://www.ipthailand.go.th/gi-๐๐๑.html>, ปี ๒๕๖๒)

๒.๔.๕ การจัดลำดับความสำคัญของสินค้าเกษตรของจังหวัดลำพูน

ลำดับความสำคัญ	ชนิดสินค้า
มาก	ลำไย ข้าว มะม่วง (มีแนวโน้มมูลค่าเพิ่มขึ้น) โคนม (Milk Board เป็นสินค้าคุณภาพของจังหวัด) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (มีการส่งเสริมแปลงใหญ่ , เป็นพืชทางเลือกในพื้นที่ปรับเปลี่ยนจากการปลูกข้าว) • พืชผัก (เป็นชนิดสินค้าที่กำหนดตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรปลอดภัย)
ปานกลาง	ไก่พื้นเมือง (อาชีพทางเลือก) , สุกร , ไก่เนื้อ ไก่ไข่ (Contract Farming) หอมแดง กระเทียม มันสำปะหลัง มันฝรั่ง พืชสมุนไพร ปลานิล
น้อย	เป็ด กระบือ แพะ โคเนื้อ ปลาหมอไทย ปลาดุก ปาล์มน้ำมัน ยางพารา

ที่มา : คณะทำงานพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำพูน (ปี ๒๕๖๐)

๒.๔.๖ เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดลำพูน

ข้อมูลภาวะทางเศรษฐกิจด้านการเกษตรของจังหวัดลำพูน พบว่า ลำไยยังเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด มีพื้นที่การเพาะปลูกมากที่สุด เมื่อเทียบกับพืชชนิดอื่น และมีปริมาณผลผลิตมากที่สุด คือ ๒๖๙,๙๒๕ ตันต่อปี และมีมูลค่าการจำหน่ายสร้างรายได้มากที่สุด คือ ๔,๑๓๙๐.๒๔ ล้านบาท รองลงมา คือ ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และหอมแดง ซึ่งถือเป็นพืชเศรษฐกิจอีกประเภทหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมในการเพาะปลูกในพื้นที่

ชนิดสินค้าเกษตร	ดัชนีปริมาณผลผลิต (ตัน)	ดัชนีราคา (บาท/ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
๑. ลำไย	๒๑๗,๖๒๗	๓๔,๑๒๐	๔,๑๓๙๐.๒๔
๒. ข้าวนาปี	๖๔,๑๓๔	๑๒,๖๗๐	๘๑๒.๕๘
๓. ข้าวนาปรัง	๖,๑๒๘	๑๑,๕๓๐	๗๐.๖๖
๔. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๕๗,๒๘๓	๘,๐๕๐	๔๖๑.๑๒
๕. กระเทียม	๔,๓๑๓	๑๑,๙๔๐	๕๑.๕๐
๖. หอมแดงสด	๓๐,๒๒๖	๑๔,๑๕๐	๔๒๗.๗๐

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดลำพูน ณ ปี ๒๕๖๐

๒.๔.๗ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรของจังหวัดลำพูน (ด้านพืช)

อำเภอ	ครัวเรือน (ราย)	แปลง	ข้อมูลการรับรองมาตรฐาน GAP (ราย)		
			ไม้ผล ไม้ยืนต้น	พืชผัก	รวม
ทุ่งหัวช้าง	๑๙๘	๒๑๒	๑๒๑	๗๗	๑๙๘
บ้านธิ	๔๔๒	๕๓๗	๔๓๙	๓	๔๔๒
บ้านโฮ้ง	๑,๑๔๘	๑,๒๖๑	๑,๐๙๑	๕๗	๑,๑๔๘
ป่าซาง	๑,๕๐๑	๑,๗๔๓	๑,๔๘๘	๑๓	๑,๕๐๑
เมืองลำพูน	๙๕๕	๑,๐๘๑	๘๙๔	๖๑	๙๕๕
แม่ทา	๑,๕๐๐	๑,๘๑๖	๑,๔๙๗	๓	๑,๕๐๐
ลี้	๘๐๕	๙๘๘	๗๑๗	๘๘	๘๐๕
เวียงหนองล่อง	๘๓๖	๑,๐๑๐	๘๑๕	๒๑	๘๓๖
ผลรวมทั้งหมด	๗,๓๘๕	๘,๖๔๘	๗,๐๖๒	๓๒๓	๗,๓๘๕

ที่มา : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑)

ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์

ในปี ๒๕๖๑ การรับรองมาตรฐานสินค้าด้านปศุสัตว์ในจังหวัดลำพูน มีฟาร์มเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๘๔๕ ฟาร์ม ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐาน จำนวน ๖๗๔ ฟาร์ม คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๗๖

ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรของจังหวัดลำพูน (ด้านปศุสัตว์)

ชนิดสัตว์	จำนวนฟาร์มทั้งหมด	จำนวนฟาร์ม ที่ผ่านการตรวจรับรอง	ร้อยละ
ไก่เนื้อ	๘๙	๘๙	๑๐๐
ไก่ไข่	๑๒	๑๒	๑๐๐
ไก่พันธุ์	๑	๑	๑๐๐
สถานที่ฝึกไข่สัตว์ปีก	๒	๒	๑๐๐
สุกร	๘๐	๓๓	๔๑.๒๕
ผึ้ง	๑๗๖	๑๑๔	๘๕.๒๒๗
โคนม	๔๘๓	๔๒๒	๘๗.๓๗๐
โคเนื้อ	๒	๑	๕๐
แพะเนื้อ	๐	๐	๐
รวม	๘๔๕	๖๗๔	๗๙.๗๖

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำพูน ปี ๒๕๖๒

ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าด้านประมงของจังหวัดลำพูน
 ในปี ๒๕๖๑ การรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ ในจังหวัดลำพูน

๑. มาตรฐาน Safety Laval
 - ๑.๑ ตรวจรับรองฟาร์มใหม่
 แผนการตรวจรับรอง ๔๐ ฟาร์ม ผลการตรวจรับรอง ๔๐ ฟาร์ม
 - ๑.๒ ตรวจรับรองฟาร์มเพื่อต่ออายุ
 แผนการตรวจรับรอง ๑๘๔ ฟาร์ม ผลการตรวจรับรอง ๑๖๑ ฟาร์ม
 - ๑.๓ ตรวจติดตามฟาร์มที่ใบรับรองยังไม่หมดอายุ
 แผนการตรวจรับรอง ๙๐ ฟาร์ม ผลการตรวจรับรอง ๑๑๐ ฟาร์ม
๒. มาตรฐาน GAP
 - ๒.๑ ตรวจรับรองฟาร์มใหม่
 แผนการตรวจรับรอง ๐ ฟาร์ม ผลการตรวจรับรอง ๑ ฟาร์ม
 - ๒.๒ ตรวจรับรองฟาร์มต่ออายุ
 แผนการตรวจรับรอง ๒ ฟาร์ม ผลการตรวจรับรอง ๒ ฟาร์ม
๓. ตรวจโรงเพาะฟักสัตว์น้ำ
 แผนการตรวจรับรอง ๑ ฟาร์ม ผลการตรวจรับรอง ๓ ฟาร์ม

ชนิดสัตว์	จำนวนฟาร์ม	จำนวนฟาร์ม ที่ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐาน	ร้อยละ
ฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ	๓๑๗	๓๑๗	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดลำพูน (ปี ๒๕๖๑)

๒.๔.๘ สินค้า OTOP ของจังหวัดลำพูน

ข้อมูลโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดลำพูน

จังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายและสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น โดยปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการต่อยอดพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์และมีคุณภาพ ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายว่าเป็นฝีมืออันเยี่ยมยอดล้ำค่า คือ ผ้าทอและผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาต่อเนื่องจากผ้า เช่น ผ้าทอที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญากระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในความงดงามและประณีตของช่างทอผ้า ได้แก่ ผ้าไหมยกดอกลำพูน และยังมีผ้าทอและผลิตภัณฑ์ผ้าที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่น เช่น ผ้าฝ้ายทอ ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ ผ้าชาวเขาที่มีเอกลักษณ์ชนเผ่า มีประวัติการสืบทอดศิลปะการทอผ้ารวมถึงการออกแบบลวดลายสืบทอดกันมาอย่างช้านาน ผู้อยู่อาศัยในชุมชนได้มีการสวมใส่ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้านกันมาแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนอกจากนี้จังหวัดลำพูนยังมีผลิตภัณฑ์อื่นที่น่าสนใจอีกมากมายไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปจากลำไย เครื่องสำอางสมุนไพรและไม้แกะสลัก เป็นต้น โดยมีจำนวนผู้ผลิต ผู้ประกอบการที่ลงทะเบียน OTOP ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ ดังนี้

จำนวนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP และผลิตภัณฑ์ ที่ลงทะเบียน ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑

อำเภอ	จำนวนผู้ลงทะเบียน (ราย)	จำนวนผลิตภัณฑ์
ทุ่งหัวช้าง	๔๙	๑๓๐
บ้านธิ	๙๕	๒๑๑
บ้านโฮ่ง	๑๓๐	๒๐๓
ป่าซาง	๑๑๑	๓๐๖
ลี้	๙๒	๑๓๒
เมืองลำพูน	๒๗๔	๔๗๙
เวียงหนองล่อง	๕๑	๑๐๕
แม่ทา	๑๑๒	๑๗๐
รวม	๘๘๗	๑,๗๓๖

จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ลงทะเบียน

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวนผลิตภัณฑ์	แยกตามกลุ่มที่ลงทะเบียน			
		A	B	C	D
อาหาร	๔๕๖	๓๗	๖	๔๙	๓๕๔
เครื่องดื่ม	๖๖	๖	-	๑๖	๔๔
ผ้าและเครื่องแต่งกาย	๔๘๑	๓๓	๕๘	๓๗	๓๕๓
ของใช้	๔๙๘	๓๒	๑๘	๔๓	๔๐๕
สมุนไพร	๒๑๔	๕๕	๓	๕๖	๑๐๐
ไม้ระบูกุ่ม	๓๑	-	-	-	-
รวม	๑,๗๓๖	๑๒๖	๗๙	๑๕๒	๑,๒๕๖

จังหวัดลำพูน มีสุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP เด่น ดังนี้

๑. ประเภทอาหาร ได้แก่ ลำไยและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากลำไย
๒. ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย ได้แก่ ผ้าทอยกดอก
๓. ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของระลึก ได้แก่ ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าฝ้าย
๔. ประเภทสมุนไพร ได้แก่ เครื่องสำอางสมุนไพร

รางวัลจากการประกวดผลิตภัณฑ์ชุมชน ในระดับประเทศ ดังนี้

๑. ปี ๒๕๕๖ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒ จากการประกวด KBO Contest ๒๐๑๓
ชื่อผลงาน Longan Set ของกลุ่มแปรรูปลำไย บ้านใหม่เหมืองกวั๊ก อำเภอเมืองลำพูน
๒. ปี ๒๕๕๖ รางวัลชนะเลิศการประกวดชุดของขวัญเทศกาลปีใหม่ ๒๕๕๖
ผลิตภัณฑ์ประเภทอาหาร ชื่อผลงาน ชุดของขวัญลำไยอบแห้งเนื้อสีทอง วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มแม่บ้านริมร่อง อำเภอเมืองลำพูน
๓. ปี ๒๕๕๗ รางวัลชมเชย การประกวด KBO Contest ๒๐๑๔
ชื่อผลงาน ชาสมุนไพรอบน้ำผึ้ง ของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตร (แสงผึ้ง)
อำเภอป่าซาง

๔. ปี ๒๕๕๗ รางวัลชนะเลิศ การประกวดชุดของขวัญเทศกาลปีใหม่
ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องตุ้ม ชุดเครื่องตุ้มจากผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งของกลุ่มลำไย
“คุณแม่” อำเภอบ้านธิ
๕. ปี ๒๕๕๗ รางวัลชนะเลิศ การประกวดชุดของขวัญเทศกาลปีใหม่ ผลิตภัณฑ์ประเภท
สมุนไพร ชุดเครื่องสำอางสมุนไพร ของบ้านสมุนไพรชัยคีชริน อำเภอบ้านโฮ่ง
๖. ปี ๒๕๕๗ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ การประกวดชุดของขวัญเทศกาลปีใหม่ ผลิตภัณฑ์
ประเภทอาหาร ชุดลำไย RIM DE LONG ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านริมร่อง
อำเภอเมืองลำพูน
๗. ปี ๒๕๕๙ รางวัลชนะเลิศการประกวดผ้า ในงานศิลปาชีพ ประทีปไทย OTOP ก้าวไกล
ด้วยพระบารมี ปี พ.ศ.๒๕๕๙ ประเภทผ้ายกไหมทอมือ ผลงานผ้ายกไหมทอมือลาย
มุขมาตย์ ของ นายพร คอนแนลล์ อำเภอเมืองลำพูน
๘. ปี ๒๕๕๙ รางวัลชมเชยการประกวดผ้า ในงานศิลปาชีพ ประทีปไทย OTOP ก้าวไกล
ด้วยพระบารมี ปี พ.ศ.๒๕๕๙ ประเภทผ้ายกไหมทอมือ ผลงานผ้ายกไหมทอมือลาย
พรหมกา ของ นางเกสร ศรีพนม อำเภอเมืองลำพูน
๙. ปี ๒๕๕๙ รางวัลชมเชยการประกวดผ้า ในงานศิลปาชีพ ประทีปไทย OTOP ก้าวไกล
ด้วยพระบารมี ปี พ.ศ.๒๕๕๙ ประเภทผ้ายกไหมทอมือ ผลงานผ้ายกไหมทอมือลายดอก
พวงแก้วโบราณขอบสังเวียนยกดอกดินทอง ของ นางปาริชาติ แก้วหนัก อำเภอทุ่งหัวช้าง
๑๐. ปี ๒๕๕๙ รางวัลชมเชยการประกวดผ้า ในงานศิลปาชีพ ประทีปไทย OTOP ก้าวไกล
ด้วยพระบารมี ปี พ.ศ.๒๕๕๙ ประเภทผ้ายกไหมทอมือ ผลงานผ้ายกไหมทอมือลาย
สกุลทิพย์ ของ นางอรุษา คำมณี อำเภอเมืองลำพูน
๑๑. ปี ๒๕๕๙ รางวัลชนะเลิศ การประกวดสุดยอดผ้าไทย ๔ ภูมิภาค ระดับประเทศ ผลงาน
ผ้าทอยกดอก ของ นายอรรถพล แสงหล้า อำเภอทุ่งหัวช้าง
๑๒. ปี ๒๕๖๐ ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ได้รับคัดสรรเป็นของขวัญ ของฝาก ระดับภาค
จำนวน ๕ ผลิตภัณฑ์ ดังนี้
 - ประเภทอาหาร ชุดผลไม้อบแห้ง ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านริมร่อง
อำเภอเมืองลำพูน
 - ประเภทเครื่องตุ้ม ชุดชาสมุนไพรอบน้ำผึ้ง ของกลุ่มแสงผึ้ง อำเภอป่าซาง
 - ประเภทผ้า ชุดผ้าไหมบาติก ของแพรรูโรบาติก อำเภอเมืองลำพูน
 - ประเภทของใช้ ชุดรองจาน รองแก้ว ของจันทร์ดีผ้าฝ้าย อำเภอป่าซาง
ชุดกล่องไม้ ของวิมาลาคราฟวิ่ง อำเภอป่าซาง

จากการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ทำให้เกิดการสร้างอาชีพ สร้างรายได้แก่คนลำพูน
โดยในช่วงปี พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๖๐ สรุปได้ดังนี้

ปี พ.ศ.	ยอดรายได้จากการจำหน่าย (บาท)
๒๕๕๘	๑,๖๒๙,๖๔๒,๙๒๘
๒๕๕๙	๑,๕๙๐,๕๑๓,๐๒๓
๒๕๖๐	๒,๑๗๕,๔๘๐,๗๕๙
๒๕๖๑	๒,๙๖๐,๐๙๕,๖๒๙

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ด้านการลงทะเบียนผู้ผลิต / ประกอบการ และผลิตภัณฑ์ OTOP ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ให้ความสนใจลงทะเบียนเพิ่มขึ้น สามารถเพิ่มจำนวนผลิตภัณฑ์และจัดทำเป็นฐานข้อมูล สำหรับใช้ประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้ทางวิชาการ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ โดยได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานจากรัฐบาลผ่านหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี งบประมาณตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน รวมถึงงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการจังหวัดลำพูน

๒. ด้านการจำหน่ายสินค้า ผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดลำพูน มีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์ มียอดจำหน่ายที่สูงขึ้นตามลำดับสืบเนื่องจากการได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมจัดแสดงและจำหน่ายสินค้า ในงานที่สำคัญต่าง ๆ เช่น งาน OTOPCITY งาน OTOP ภูมิภาค งาน OTOP Midyear งานศิลปาชีพ ประทีปไทย OTOP ก้าวไกลด้วยพระบารมี และงานอื่น ๆ ที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจัดขึ้น รวมถึงการจำหน่าย ณ สถานที่ผลิต และการสั่งซื้อ

๓. ปัญหา / อุปสรรค

๓.๑ จำนวนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ/ผลิตภัณฑ์ มีจำนวนมาก มีความต้องการทางการตลาดค่อนข้างสูงซึ่งผู้ผลิต ผู้ประกอบการที่สามารถเข้าถึงการตลาดได้ต้องมีสินค้าที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ทำให้ผู้ผลิตรายใหม่ที่มีสินค้ายังไม่ได้มาตรฐานไม่สามารถเข้าถึงการตลาดได้เท่าที่ควร

๓.๒ ผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP รายใหม่ขาดความพร้อมในการเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา ทำให้ขาดโอกาสในการได้รับองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ รวมถึงการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ ทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่ได้คุณภาพมาตรฐาน

๔. แนวทางแก้ไข

๔.๑ จัดมหกรรมการแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP สำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ หรือ ผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (กลุ่ม D) ในระดับจังหวัด

๔.๒ สนับสนุนให้ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP รายใหม่ เข้ามาจำหน่ายในตลาดประชารัฐ

๔.๓ สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP รายใหม่ ได้มีโอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้ ข่าวสาร หรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ ในระบบออนไลน์ หรือเอกสารต่าง ๆ

ข้อมูลสินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดลำพูน

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม/ที่อยู่	ประเภทผลิตภัณฑ์	ระดับ OTOP
๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านริมร่อง ๒๘๘ ม.๗ ต.มะเขือแจ้ อ.เมืองลำพูน จ.ลำพูน ๕๑๐๐๐	ลำไยอบแห้งเนื้อสีทอง	๕ ดาว
๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปลำไยเนื้อสีทอง (ถุงทอง) ๒๐๕ หมู่ ๗ ตำบลมะเขือแจ้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ๕๑๐๐๐	ลำไยอบแห้งเนื้อสีทอง	๕ ดาว
๓	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปลำไยเนื้อสีทองตำบลบ้านธิ ๑๕๗/๑ ม.๑๘ ต.บ้านธิ อ.บ้านธิ จ.ลำพูน ๕๑๑๘๐	ลำไยอบแห้งเนื้อสีทอง	๕ ดาว
๔	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรลำไยอบแห้งเนื้อสีทองบ้านสันป่าเทียง ๑๓๗/๑ สันป่าเทียง หมู่ ๗ ตำบลมะเขือแจ้ อำเภอเมืองลำพูน	ลำไยอบแห้งเนื้อสีทอง	๕ ดาว
๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำสวนเพื่อการผลิตและแปรรูปผลผลิต การเกษตร ๑๗๔ ม.๑๒ ต.น้ำดิบ อ.ป่าซาง จ.ลำพูน ๕๑๑๒๐	ชาสมุนไพรอบน้ำผึ้ง	๕ ดาว
๖	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านห้วยกานเบเกอร์รี่ ๓๙๘/๓ ม.๑ ต.บ้านโฮ้ง อ.บ้านโฮ้ง จ.ลำพูน ๕๑๑๓๐	เค้กลำไย	๕ ดาว
๗	บริษัทจันทร์ติสมุนไพโรไทย จำกัด ๒๐๒/๑๓ บ้านโฮ้ง หมู่ ๒ ลำพูน-ลี ตำบลบ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน ๕๑๑๓๐	โลชั่นบำรุงผิวน้ำมันงา	๕ ดาว
๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำสวนเพื่อการผลิตและแปรรูปผลผลิต การเกษตร ๑๗๔ ม.๑๒ ต.น้ำดิบ อ.ป่าซาง จ.ลำพูน ๕๑๑๒๐	น้ำผึ้งตราแสงผึ้ง	๕ ดาว
๙	เอสเนเจอร์ ๓/๑ ม.๒ ต.ประตูป่า อ.เมืองลำพูน จ.ลำพูน	กาแฟลำไย	๔ ดาว
๑๐	กลุ่มอาชีพพัฒนาสังคมบ้านห้วยแหวน ๕๑/๔๒ ม.๙ ต.ป่าไผ่ อ.ลี้ จ.ลำพูน ๕๑๑๑๐	กาแฟสำเร็จรูปผสม ลำไย	๔ ดาว

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำพูน ปี ๒๕๖๒

๒.๔.๙ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๑												ปี ๒๕๖๒															
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.				
สินค้าเกษตรที่สำคัญ																												
๑. ข้าวนาปี												๗.๗๙	๘๗.๗๙	๒.๒๒											๗.๗๙	๘๗.๗๙	๒.๒๒	
๒. ข้าวนาปรัง			๐.๘๙	๕๐.๖๒	๕๘.๓๖	๐.๑๓									๐.๘๙	๕๐.๖๒	๕๘.๓๖	๐.๑๓										
๓. มันฝรั่ง	๓๐.๒๒	๐.๕๒	๘๑.๑๔	๑๘.๕๔								๓๐.๒๒	๐.๕๒	๘๑.๑๔	๑๘.๕๔													
๔. ถั่วเหลือง	๒๗.๑๓	๖๖.๖๒	๖.๒๕									๒๗.๑๓	๖๖.๖๒	๖.๒๕														
๕. ลำไย	๑๕.๖๖	๗.๓๑	๓.๑๓	๒.๕๑	๓.๐๑	๕.๕๘	๑๗.๒๑	๒๔.๖๒	๓.๕๒	๐.๕๕	๓.๘๑	๑๔.๖๘	๑๔.๘๗	๗.๑๖	๒.๕๔	๑.๗๘	๑.๑๓	๒.๕๕	๑๙.๕๕	๑๘.๑๔	๕.๐๘	๔.๘๘	๗.๖๗	๑๔.๕๕				
๖. หอมแดง						๐.๘๘	๐.๓๒	๐.๐๘	๕.๐๘	๒.๑๙	๒.๐๒	๒๒.๒๕	๕๒.๖๐	๒๓.๕๐	๑.๐๔	๑.๐๔												
๗. กระเทียม		๐.๕๐	๖๖.๗๔	๒๘.๐๑	๔.๗๕								๐.๕๐	๖๖.๗๔	๒๘.๐๑	๔.๗๕												
๘. โคเนื้อ																												
๙. น้านมดิบ																												
๑๐. สุกร																												
๑๑. ไก่เนื้อ																												
๑๒. ไข่ไก่																												
๑๓. ปลาตาก																												
๑๔. ปลานิล																												

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน ณ เดือนพฤษภาคม ปี ๒๕๖๒

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์การเกษตร	๕๒	๗๑,๗๗๗
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๓	๑,๗๐๗
สหกรณ์ร้านค้า	-	-
สหกรณ์บริการ	๖	๘๘๙
สหกรณ์นิคม	-	-
สหกรณ์ประมง	-	-
สหกรณ์ออมทรัพย์	๑๓	๑๑,๘๑๒
รวม	๗๔	๘๖,๑๘๕

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำพูน (๒๕๖๑)

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดลำพูน

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวนแห่ง	จำนวนสมาชิก
ทำนา	๑๒	๖๙๓
ทำสวน	๔๑	๔,๕๖๔
ทำไร่	๓	๑๗๘
เลี้ยงสัตว์	๑๕	๑,๖๑๑
รวม	๗๑	๖,๙๔๖

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำพูน (๒๕๖๑)

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

๒.๖.๑ อาสาสมัครเกษตร (อกม.)

ลำดับที่	อำเภอ	อาสาสมัครเกษตร (ราย)
๑	เมืองลำพูน	๑๖๔
๒	แม่ทา	๗๑
๓	บ้านโฮ่ง	๖๒
๔	ลี้	๙๙
๕	ทุ่งหัวช้าง	๓๕
๖	ป่าซาง	๘๙
๗	บ้านธิ	๓๖
๘	เวียงหนองล่อง	๒๔
รวม		๕๘๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๖.๒ ข้อมูลอาสาสมัครฝนหลวง ปี ๒๕๖๑

ที่	อำเภอ	จำนวน (ราย)
๑	เมืองลำพูน	๕
๒	บ้านธิ	๑๓
๓	แม่ทา	๕
๔	ป่าซาง	๔
๕	บ้านโฮ่ง	๔
๖	เวียงหนองล่อง	๖
๗	ลี้	๑๕
๘	ทุ่งหัวช้าง	๒
รวม		๕๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำพูน ปี ๒๕๖๒

๒.๖.๓ เศรษฐกิจกิจการเกษตรอาสา

ที่	อำเภอ	จำนวน (ราย)
๑	เมืองลำพูน	๑
๒	บ้านธิ	๑
๓	แม่ทา	๑
๔	ป่าซาง	๑
๕	บ้านโฮ่ง	๑
๖	เวียงหนองล่อง	๑
๗	ลี้	๑
๘	ทุ่งหัวช้าง	๑
รวม		๘

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขตที่ ๑ ปี ๒๕๖๑

๒.๖.๔ อาสาสมัครประมง

ที่	อำเภอ	จำนวน (ราย)
๑	เมืองลำพูน	๔๓
๒	บ้านธิ	๖
๓	แม่ทา	๔๐
๔	ป่าซาง	๓๖
๕	บ้านโฮ่ง	๑๑
๖	เวียงหนองล่อง	๑๘
๗	ลี้	๓๖
๘	ทุ่งหัวช้าง	๑๐
รวม		๒๐๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดลำพูน ปี ๒๕๖๒

๒.๖.๕ อาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน

ที่	อำเภอ	ตำบล	จำนวน (ราย)
๑	เมืองลำพูน	ศรีบัวบาน	๔
๒	บ้านธิ	ห้วยยาบ	๔
๓	แม่ทา	ท่าแม่ลอบ	๒
๔	ป่าซาง	นครเจดีย์	๔
๕	บ้านโฮ่ง	ป่าพลู	๒
๖	เวียงหนองล่อง	หนองปลาสุวย	๓
		หนองยวง	๕
๗	ลี้	แม่ตื่น	๔
		ศรีวิชัย	๒
๘	ทุ่งหัวช้าง	บ้านปวง	๓
	ตำบลบ้านปวง	ทุ่งหัวช้าง	๓
รวม			๓๖

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำพูน ปี ๒๕๖๒

๒.๖.๖ อาสาสมัครปศุสัตว์

ที่	อำเภอ	จำนวน (ราย)
๑	เมืองลำพูน	๕๕
๒	บ้านธิ	๒๐
๓	แม่ทา	๖๖
๔	ป่าซาง	๒๗
๕	บ้านโฮ่ง	๒๐
๖	เวียงหนองล่อง	๒๖
๗	ลี้	๗๓
๘	ทุ่งหัวช้าง	๒๕
รวม		๓๑๒

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำพูน ปี ๒๕๖๒

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัด ภายใต้โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่
โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดลำพูน
ข้อมูลจากการสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
แยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	สาขา
๑. อำเภอเมืองลำพูน	๑๒	๑. นายทัศน์ สุทธิกุล	ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
		๒. นางกัลยา ไทใหญ่ประสาน	ปราชญ์เกษตรดีเด่น
		๓. นางนาตยา ภาหวาย	ปราชญ์เกษตรผู้ทรงภูมิปัญญาและ มีคุณูปการต่อภาคการเกษตรไทย
		๔. นายเกรียงไกร ก้อนแก้ว	ปราชญ์เกษตรผู้ทรงภูมิปัญญาและ มีคุณูปการต่อภาคการเกษตรไทย
		๕. นายอร่าม อุประโจง	ปราชญ์เกษตรผู้ทรงภูมิปัญญาและ มีคุณูปการต่อภาคการเกษตรไทย
		๖. นายทองดี อินต๊ะ	ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ปราชญ์เกษตรดีเด่น
		๗. นายสุขแก้ว อินทร์แสง	ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
		๘. นายเอนก นันทะพงษ์	ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
		๙. นายจิว สัทธาสุจริตกุล	ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
		๑๐. นายเอนก โพธิ์พฤษ	ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
		๑๑. นายอดิศักดิ์ จันทะราชา	ปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและ เครือข่าย
		๑๒. นายอดุลย์ มุลธิ	ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
๒. อำเภอบ้านธิ	-	-	-
๓. อำเภอลี้	๔	๑. นายสุรัตน์ รุกขรัตน์	ปราชญ์เกษตรผู้ทรงภูมิปัญญาและ มีคุณูปการต่อภาคการเกษตรไทย
		๒. นายสมัย แก้วภูศรี	ปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและ เครือข่าย ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
		๓. นางอำภา รุกขรัตน์	ปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและ เครือข่าย
		๔. นางวรรณทิภา ปัญญากรณ์	ปราชญ์เกษตรผู้ทรงภูมิปัญญาและ มีคุณูปการต่อภาคการเกษตรไทย

อำเภอ	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	สาขา
๕. อำเภอเวียงหนองล่อง	๓	๑. นางสาวจันทร์ มโนสร้อย	ปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและ เครือข่าย ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
		๒. นายนิโรจน์ แสนไชย	สาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น
		๓. นายกำพล หมอกมุงเมือง	ปราชญ์เกษตรผู้ทรงภูมิปัญญาและ มีคุณูปการต่อภาคการเกษตรไทย
๖. อำเภอป่าซาง	๒	๑. นายอุยธ ไชยयोग	ปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและ เครือข่าย
		๒. นายประเวช จอมจันทร์ยอง	ปราชญ์เกษตรดีเด่น
๗. อำเภอทุ่งหัวช้าง	๑	๑. นายสมควร มาจันทร์	ปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและ เครือข่าย
๘. อำเภอบ้านโฮ่ง	๒	๑. นายวินัย หวันชัยศรี	ปราชญ์เกษตรผู้ทรงภูมิปัญญาและ มีคุณูปการต่อภาคการเกษตรไทย
		๒. นายสมัย ชัยวงศ์	ปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและ เครือข่าย
		๓. นายสมาน พรหมปิ่น	ปราชญ์เกษตรดีเด่น
รวม ๓๑ ราย			

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำพูน ข้อมูล ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒